

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78 180 Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Španija in velesile

Nekateri najnovejši dogodki v zvezi s španskim vprašanjem so znova potrdili že splošno prevladujoče mnenje, da sta razvoj in izid španske državljanske vojne prav malo odvisna od volje in moči španskega naroda samega, temveč predvsem od interesiranih velesil. Še več, razvoj španskega vprašanja je pokazal, da je prav od njegove likvidacije v odločilni meri odvisno tudi vprašanje ureditve medsebojnih odnosov med velesilami in s tem ureditve pretežne večine perečih evropskih problemov.

Zanimanje za krizo, ki se je čez noč pojavila med Nemčijo in ČSR, je navidezno potisnilo v ozadje zanimanje za razvoj španskih dogodkov. Dejansko pa sta bila ves poslednji čas oba problema enako v ospredju zanimanja evropskih velesil in pazljivemu zasledovalcu mednarodnih dogodkov ni ušla neka vzporednost diplomatskih akcij v obeh pravicah. To je vzbudilo razumljivo domnevo, da je v sedanjem mednarodnem položaju precejšnja soodvisnost med razvojem dogodkov v Španiji in onim v srednji Evropi. Ne le Italija, temveč tudi Anglija in Francija niso v zadnjem času prikrivale svoje želje, da bi se bratomorna vojna v Španiji čimprej zaključila, ali vsaj potisnila iz širšega evropskega območja na španska tla kot zares notranja zadeva španskega naroda.

Seveda so nagibi, iz katerih se je ta želja prizadetih velesil porodila, povsem različni, četudi se ne posredni nameni Anglije, Francije in Italije v akciji za čimprejšnjo rešitev španske krize precej ujemajo. Anglija in Italija sta na velikonočno soboto podpisali znani sporazum, ki podrobno ureja vsa viseča vprašanja med obema državama, med njimi tudi špansko zadevo, toda uveljavljenje tega sporazuma je odvisno od likvidacije abesinske zadeve v Ženevi in od izvedbe imenitih tujih prostovoljcev iz Španije. Prvi pogoj je v glavnem že izpolnjen, izvršitev drugega pa je naletela na večje težave, kakor se je moglo takrat pričakovati. Ob podpisu pogodbe je kazalo, da je Francova zmaga, ki je za Italijo pogoj njenega sporazuma v španski zadevi tako z Anglijo kakor s Francijo, le še zadeva par tednov. Frankovci so medtem zares dosegli pomembne nove uspehe, saj so razcepili republikansko Španijo v dva dela, toda končnega uspeha, popolnega uničenja nasprotnikov, še niso dosegli.

Uresničenje tako zvanega španskega pogoja za uveljavljenje angleško-italijanskega sporazuma je zato postalo dosti problematično, kar se je pokazalo tudi v Mussolinijevem genovskem govoru 7. t. Zdelo se je, kakor da so nastopile nove resne ovire, ki bodo zaustavile velikopotezno angleško pomirjevalno akcijo, kajti prekinjena so bila tudi pogajanja med Francijo in Italijo, ki so bila že ob podpisu angleško-italijanskega sporazuma mišljena kot naravna dopolnitev nove pogodbe med Anglijo in Italijo. Nastala je bojazen, da se bo španska kriza znova razširila v širšo evropsko krizo prav v trenutku, ko se je tudi v srednji Evropi zaradi vprašanja sudetskikh Nemcev položaj tako nenadno zaostрил.

Pretekli četrtek pa se je po dolgem času spet sestal tehnični pododbor londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve in prizadete velesile, izjemno Rusije, so se sporazumele glede načina izvedbe lanskega angleško-francoskega kompromisnega predloga o odpoklicu tujih prostovoljcev iz Španije. Tako se je spet pojavilo upanje, da bo mogoče ne le likvidirati špansko vprašanje kot širše evropsko vprašanje, temveč ustvariti obenem tudi pogoje za novo ureditev odnosov med velesilami. Seveda bi bilo še vedno naivno pričakovati, da bodo že samo s tem sporazumom odstranjene vse težave, ki so v zvezi z likvidacijo španske zadeve. Tudi sporazum sam še ni perfekten, ker bo predložen še plemenitu nevmeševalnega odbora, kjer se lahko pojavijo nove težave, psihološki učinek pa je bil vsekakor zelo ugoden, kar je dobil tolikšnih mednarodnih zapletljav, kakršna je sedanja, gotovo ni brez pomena.

Dobro voljo so pokazale vse prizadete velesile, zlasti tudi Francija, ki je ustregla italijanski zahtevi po zopetni uvedbi nadzorstva na francoski meji s Španijo v Pirenejih. Tako v Pirenejih kakor na špansko-portugalski meji bo namreč znova uvedena kontrola, vendar ne takoj, temveč šele 14 dni potem, ko bodo začele poslovati komisije za ugotovitev tujih prostovoljcev v Španiji. Ako bi se po 30 dneh umik prostovoljcev še vedno ne začel, sme Francija svojo mejo spet odpreti. Istočasno in vzporedno z uvedbo kontrole na suhem naj se spet uvede, odnosno poveča kontrola na morju, za kar naj se določijo novi nevtralni opazovalci.

Umik tujih prostovoljcev naj se izvede po kategorijah, ki so po sporazumu štiri: vojska, mornarica, letalstvo

DRUGA ETAPA VOLITEV V ČSR

Pri nedeljskih občinskih volitvah so najbolj porastli glasovi čeških narodnih socialistov in Henleinove stranke

Praga, 30. maja. h. Včerajšnja druga etapa občinskih volitev v ČSR pomeni novo okrepitev vlade in vladne koalicije. V nemških pokrajinah so Čehi ne samo povsod ohranili svoje pozicije, temveč v večini občin številu svojih glasov še pomnožili. Prav tako so skoraj povsod ohranili svojo dosedanje moč nemški socialni demokratje. Porast glasov sudetsko-nemške stranke gre v glavnem na račun komunistov. Posebno važna je zmaga čeških strank v Stokti pri Jihlavi. V tem jezikovnem otoku so Nemci vse do prevrata z različnimi umetniškimi mahinacijami vzdrževali skoraj stoo odstotno oblast. Tokrat pa so Čehi dobili 10, Nemci pa samo 8 mandatov.

Za Slovaško se v splošnem lahko reče, da so državnotvorne stranke napredovale na račun slovaške klerikalne avtonomistične stranke, ki je zlasti v nekaterih okrajih pretrpela silne izgube. Koder pa je stranka patra Hlinka ohranila svoje dosedanje mandate, je šlo to na račun komunistov.

V poljskem ozemlju so bile volitve v mestu Trinec. Čehi so dobili 13 (+3), poljska meščanska stranka 9 (+1), poljski socialni demokratje 2 (—2), židje 1, Henlein pa 9 (+2) mandatov.

Zanimivi so rezultati v praških mestnih okrajih. Češki narodni socialisti (dr. Zenkl) so dobili večeraj 9170 glasov več, kakor prejšnjo nedeljo. Socialni demokratje so nekaj malega izgubili. Liga Strybernega je nazadovala za 9000 glasov. Druge stranke so po večini ohranile posestno stanje prejšnje nedelje, le Henlein je nazadovao za 5000 glasov.

Pogajanja zopet prekinjena

Praga, 30. maja. h. Vodstvo sudetsko-nemške stranke je danes sporočilo predsedniku vlade dr. Hodži svojo željo, naj se pogajanja za par dni prekinijo, ker je vodstvo stranke zaračunalo s pregledom volilnih rezultatov. To dokazuje, da se pogajanja zavlačujejo brez krivde češkoslovaške vlade.

Pariz, 30. maja. o. »Matine« razpravlja danes o predlogih češkoslovaške vlade za ureditev sudetsko-nemškega vprašanja. List navaja, da vsebujejo v glavnem naslednje štiri točke: 1. Na področju, kjer žive sudetski Nemci v večini, se uvede nemščina poleg češčine kot službeni jezik po vseh upravnih in sodnih uradih. 2. Nemcem se prizna kontrola nad vsemi šolskimi in kulturnimi ustanovami v sudetsko-nemških krajih. 3. V Sudetih se razpišejo nove občinske volitve, tako da se bodo mogli sudetski Nemci na svojem področju docela afirmirati. 4. V državne urade se sprejmejo nemški uradniki v odgovarjajočem številu.

Odgovor na nemške proteste

Praga, 30. maja. h. Uradno poročajo: Poslanik dr. Krno, šef politične sekcije zunanjega ministrstva, je danes obvestil nemškega poslanika v Pragi o rezultatih preskave, ki je bila uvedena na prihozne nemškega poslanika zaradi kršitve meje s tem, da so se šli vojaški letala pojavljala nad nemškimi ozemli. V vseh primerih, kjer je bilo ugotovljeno, da so se res izvršili taki poleti, so bili krivci kaznovani. Poslanik Krno je obenem obvestil nemškega poslanika, da je vlada v prizadevanju, da se taki primeri popolnoma preprečijo, razširila obmejno cono, v kateri so vojaški poleti prepovedani, od 5 na 10 km.

Optimizem v Parizu

Pariz, 30. maja. h. Miren potek včerajšnjih občinskih volitev v ČSR, ugoden vtis, ki ga je prinesel iz Prage poslanik Osusky ter izjave ameriškega državnega tajnika za zunanje zadeve Hulla, opravičujejo francoski tisk, da zopet z velikim optimizmom

in civilni pomočniki. Ko bo dosežen »bistven« napredek v umiku prostovoljcev, bodo obema taboroma priznane pravice vojskujočih se strank. »Bistveni napredek« v umiku pa pomeni, da se mora umakniti najmanj 10.000 prostovoljcev iz onega tabora, pri katerem bo ugotovljeno najmanjše število prostovoljcev dočim se mora iz drugega tabora umakniti temu osnovnemu številu odgovarjajoče večje število prostovoljcev.

Kakor smo rekli, so na ta sporazum, z izjemo Rusije, pristale vse ostale prizadete države. Ruski zastopnik je postavil pridržke najprej glede kategorij, ki jih je zahteval več in s podrobnejšo navedbo vrst orožja, med katerimi naj se uvede poseben poroč za umik prostovoljcev; glede uvedbe kontrole na suhem pa je vztrajal pri resoluciji z dne 7. novembra 1937, ki določa, da se uvede kontrola na suhem »sedem dni pred dnevom, določenim za začetek dejanskega umika«.

Zdi se pa, da zadržanje Rusije ne bo odločilno vplivalo na sklepe londonskega odbora za nevmešavanje. Ako se njen zastopnik vzdrži glasanja, kar je verjetno, potem bo dosežena vsaj dejanska soglasnost: ako pa bo glasoval proti predlogom pododbora, bodo ostale velesile najbrž kljub temu izvedle sporazum, kakor na to že sedaj namigujejo komentarji v Londonu, Parizu in Rimu.

gleda na razvoj mednarodnega položaja. Pozornost današnjega tiska je osredotočena na razgovor, ki ga je imel snoči češkoslovaški poslanik Osusky z zunanjim ministrom Bonnetom. Osusky je, kakor poroča »Excelsior«, potrdil popuščanje napetosti. Pretekli teden in včerajšnja nedelja sta nov dokaz, da je češkoslovaška vlada absolutno gospodar položaja v vsej republikli.

Pogajanja s Henleinom se razvijajo v zadovoljivem ožraju. Henleinu so ponudene velike koncesije in sudetsko-nemška stranka je bila pozvana, da kot popolnoma enakopravni partner sodeluje s češkoslovaško državo v okviru njene suverenosti in neodvisnosti. Tudi »Temps« ugotavlja v svojem uvodniku nadaljnjo popuščanje napetosti in se pri tem sklicuje predvsem na pogajanja med češkoslovaško vlado in Henleinovo stranko. Češkoslovaške čete so se umaknile za več kilometrov od meje, kar je nov dokaz pomirljivosti Prage. Zastopniki nemške narodne manjšine v ČSR s svoje strani naglašajo, da niso imeli nikdar namena kršiti integritete češkoslovaške republike. Nemška vlada je dala v Londonu razumeti, da želi uspeh pogajanj in zato je po mnenju lista z veliko gotovostjo pričakovati, da bodo pogajanja dovedla do cilja, ker ni sedaj nobenih nepremostljivih ovir.

V zvezi s tem opozarja list na to, da se bo ta teden zopet pričela notranjepolitična aktivnost Francije, ki bo sedaj popolnoma pod vtisom inozemskih dogodkov. Jutri popoldne se bosta sestali obe zbornici, da nadaljujeta svoje tik pred veliko nočjo prekinjeno zasedanje. Politični krogi pa sodijo, da bosta obe zbornici odgodili svoje zasedanje med obiskom angleškega kraljevskega para in da bo zasedanje končano najkasneje 24. ali 25. junija.

Mobilizacijski načrt neizpremenjen

Praga, 30. maja. o. Službeno demantirajo vesti o premikanju mobiliziranih češkoslovaških čet proti meji. Na češkoslovaškem je bil mobiliziran samo en letnik rezervistov. Vojaštvo se je razmestilo na svojih določenih mestih. Doselej ni nastala nikakva potreba, da bi se mobilizacijski načrt spremenil in da bi se čete umaknile z omenjenih mest.

Doklade rodbinam vojnih obveznikov

Praga, 30. maja. v. Ministrstvo za narodno obrambo je izdalo danes odlok, s katerim odreja posebne doklade rodbinam vseh onih vojnih obveznikov, ki so bili poklicani na orožne vaje. Prihodnje dni bo prosvetno ministrstvo izdalo odlok o olajšavah in ugodnostih onih dijakov, ki so morali zaradi vpoklica prekiniti svoje študije.

Aretiranci v Tisovi izpuščeni

Praga, 30. maja. AA. (ČTK) Vse osebe, ki so bile zaprte zaradi incidenta, ki se je pripetil v nedeljo med Nemci v Tisovi (Eibenberg), so nočjo izpustili. Proti njim je odredjena preiskava. Ranjeni Den se počuti bolje in ga je preiskovalni sodnik snoči že mogel zaslislati. Den se ničesar ne spominja in tudi ne ve, kdo je nanj streljal. Vodstvo sudetskikh Nemcev je pozvalo vse člane iz Tisove, da po 8. uri zvečer ne prirejajo zborovanj.

Posvetovanja med franco-skim in ruskim gen. štabom

Berlin, 30. maja. w. V tukajšnjih krogih je vzbudila veliko pozornost vest varšavskega lista »Kurier Ilustrovani«, da sta zadnja dva tedna francoski in ruski generalni štab v stalnem stiku ter da proučujeta vsa vprašanja v zvezi z izvajanjem pogodb s češkoslovaško. V nemških uradnih krogih zatrjujejo, da te vesti ni mogoče kontrolirati, da pa tako početje slabo služi delu onih, ki si prizadevajo ohraniti mir.

William Strang v Parizu

Pariz, 30. maja. h. Direktor srednjeevropskega oddelka angleškega zunanjega ministrstva William Strang je danes prispel iz Berlina v Pariz. Takoj po svojem prihodu je odšel na angleško poslaštvo, kjer je dolgo konferiral z angleškim veleposlanikom Phippsom. V političnih krogih se je zatrjevalo, da se bo morda sestal nočjo tudi z zunanjim ministrom Bonnetom, kar pa v uradnih krogih demantirajo, opozarjajoč, da Strangovo potovanje ni uradnega diplomatskega značaja, marveč služi zgolj proučevanju položaja v srednji Evropi, predvsem problemu češkoslovaške.

Vtis Hullovega govora v Nemčiji

Berlin, 30. maja. o. Izjava ameriškega državnega tajnika za zunanje zadeve Hulla je napravila v Nemčiji globok vtis. Listi se danes sklicujejo na Briand-Kellogov pakt, naglašajo, pa da oenove za izvajanje tega pakta še niso povsem podane. Po mnenju nemškega tiska v Evropi še niso postavljene one meje, na podlagi katerih bi bilo mogoče zares zagotoviti trajen mir v Evropi. Amerika bi morala po mnenju nemških listov voditi, da so ožnišča evropskih sporov nepravilno določene meje. Izvesti bi bilo treba take korekture, da bi bile nazadnje speljane po pravih mejah prizadetih narodov. Često tega ni mogoče točno izvesti, v glavnem pa je vedno mogoče potegniti prave mejne črte med posameznimi narodi.

Berlin, 30. maja. AA. (DNB). »Völkscher Beobachter« piše o izjavi ameriškega zunanjega ministra Hulla in pravi, da ta nova Hullova izjava očitno temelji na prepričanju, da so evropske razmere začele v nevaren stadij. List pravi nato, da se politiki v USA lahko sami prepričajo o tem, ali povsod na svetu spoštujejo Wilsonova načela iz leta 1918.

Neurje opustošilo sudetsko-nemško vas

Praga, 30. maja. h. V soboto zvečer se je nad vasjo Hartmannsgrün pri Karlovih Varih utrgal oblak. Silen naliv je izžval tako hude poplave, da je skoro vsa vas podobna razvalinam. Trije potoki, ki se tik nad vasjo stekajo, so se pretvorili v prave hudeournice in so skoraj v hipu zalili vas, rušev vse, kar jim je bilo napoti. Več hiš se je porušilo, kar pa jih je

Kitajci obkolili tri japonske polke

Štirinajsta japonska divizija pod poveljstvom generala Dojhare v veliki stiski

Hankov, 30. maja. o. Z več strani potrjujejo, da je kitajski vojski uspelo obkoliti tri polke 14. japonske divizije, ki so se pod vodstvom znanega generala Dojhare utrdili v bližini Langfenga. Dojhara vojska je že pred tremi dnevi začela v zasedo, ki so ji jo pripravili Kitajci severozapadno od mesta. Doselej ji ni uspelo prodreti skozi kitajski obroč. Obkolitev je Kitajcem uspela šele po velikih žrtvah in je bila izvedena v okviru najnovejše kitajske protiofenzive, ki je tudi v drugih odsekih dosegla že zelo važne uspehe, predvsem pa svoj glavni namen, da je docela ustavila prodiranje Japoncev od vzhoda preko Langfenga proti Kajfengu in dalje proti zapadu. Namen Japoncev je bil doseči križišče lunghajske proge s progo Peking-Hankov. Ko se je sedaj njihova ofenziva ustavila kakšnih 20 km jugozapadno od Langfenga, je nevarnost za Čengčov, ki je na omenjenem križišču, začelo odstranjena. Čengčov je še nad 100 milj oddaljen od fronte. Zaradi obkolitve vojske generala Dojhare so bili Japonci končno prisiljeni preiti v obrambo. General Terauci, vrhovni poveljnik japonske vojske v srednji Kitajski, je takoj spoznal resnost položaja in je nemudoma poslal proti Langfengu generalu Dojharja na pomoč tri kolone, ki sedaj prodirajo od raznih strani proti Langfengu, ki pa si morajo v borbi s kitajsko redno in četniško vojsko sproti osvajati vsako ped kitajske zemlje.

Prva japonska kolona prodira proti Langfengu iz Kvaitheha. Doselej je prodrla od svojega izhodišča šele 20 milj proti zapadu. Druga kolona prodira iz skrajnega jugozapadnega Šantunga prav tako proti Langfengu. Prizemlja je do Tungkongsa. Tretja kolona prihaja od juga in je prodrla do Pohsiena, kjer jo je velika kitajska vojska ustavila. Pohsien, za katerega se je včeraj razvnela strašna bitka je že ves v razvalinah.

Tudi po vesteh iz japonskih virov nista prva in druga japonska kolona pri svojem prodiranju proti Langfengu prišli daleč in je le tretja na poti do Pohsiena dosegla precejšnje uspehe. Vrhovno poveljstvo kitajske vojske pa je prav proti Pohsienu včeraj dopolnje poslalo nove sveže čete in vse kaže, da tudi ta japonska kolona ne bo imela sreče.

Na področju ob lunghajski progi položaj vsekakor še ni jasev. V južnem Šansiju pa se uspešno razvija kitajska protiofenziva. Kitajci so snoči zavzeli mesto Fenlieng. Močno so se utrdili okrog Tung-huana in prelaza z enakim imenom, ki predstavlja ključ južnega Šansija. Poveljstvo nad vojsko je prevzel maršal Čang-kajšek.

Ponovni letalski napadi na Kanton

Hongkong, 30. maja. o. Japonske letalske eskadrole so danj zopet dvakrat napadle Kanton. Ob 9.45 se je pojavilo nad mestom okrog 20 bombnikov, ki so več mestnih okrajev zasuli z bombami. Tričetrt ure pozneje se je nekaj japonskih eskadril pojavilo nad drugimi mestnimi okraji, kjer so prav tako razdejale celo vrsto hiš. V zadnjih treh dneh so Japonci že šestkrat napadli Kanton. V mestu je zaradi ponavljajočih se napadov, ki postajajo po svojih učinkih čim dalje hušji, nastala strašna panika in se skušajo nepregledne množice Kitajcev zateči v mednarodne koncesije, kjer pa jih na mejah zadržujejo straže posameznih koncesijskih držav. Promet okrog koncesij je popolnoma onemogočen. V mednarodnih koncesijah so mobilizirali pretežni del moških. Koncesijski vojski je bil pridružen tudi oddelček angleških mornarjev. V luko je pripelala davi britanska vojna ladja. Dosedanji napadi na mesto so zahtevali malone že 2.000 človeških žrtv. Ker Kanton ni zaščiten, pričakujejo, da bodo velesile protestirale v Tokiju proti tem napadom.

Dopoldansko bombardiranje Kantona iz japonskih letal je terjalo nad 100 smrtnih žrtv, najmanj 200 ljudi pa je bilo ranjenih. Britanski misijonarji v Kantonu so brzojavno opozorili canterburškega nadškofa na ta grozodejstva ter ga pozvali,

še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Čsl. patriotizem

Praga, 30. maja. AA. Nabiralna akcija za narodno obrambo, ki so jo včeraj priredili, je samo v Pragi vrgla skoro milijon kron, kar pomeni, da je povprečno vsak Pražan žrtvoval po eno krono. Na vsakem volišču v Pragi je stala skrinjica za prispevke. V kratkem so bile vse skrinjice polne in so morali prineseti druge.

Češkoslovaški problem in druga internacionala

Bruselj, 30. maja. br. Včeraj se je sestal izvršni odbor II. internacionala. Na seji so podali zastopniki češke in nemške socialno-demokratske stranke obširno poročilo o položaju ČSR. Izvršni odbor je o poročilu podrobno razpravljal in sprejel primerno sklepe.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene vasi. Vlada je takoj izdala vse potrebne ukrepe za pomoč prebivalstvu.

Še ostalo, so tako poškodovane, da so jih morali nemudoma izprazniti. Neka vaška branjevka, stara okrog 60 let, se je skušala rešiti na streho svoje hiše. Voda je hišo porušila in je starka utonila. Tri kilometre pod vasjo je mala dolinica natrpana polna pohištva, lesa in opeke, ki ga je odnesla voda iz porušene

Francovo prodiranje na teruelski fronti

Teruel, 30. maja. d. Ko so republikanske čete prešle na katalonski fronti v ofenzivo, so Francose čete pod poveljstvom generala Varele podvezle sunek proti jugu ter priborile več važnih uspehov. Divizija generala Garcie Escameza je osvojila prelaz Escandón, vso Siero Camareno in prekorajčila glavno cesto Teruel — Sagunto, nato pa zasedla 1.400 m visoko planoto Goronillas, s katere je moglo obkroževati glavno cesto. Ko bodo Francove čete še nekoliko zboljšale svojo fronto, bo ta cesta predstavljala glavno zvezo z okolico Valencijske. Obtemen je bila odstranjena nevarnost sovražnega napada od juga v smeri proti Teruelu.

Južnozhodno od Teruela so drugi Francovi oddelki prodrl v bližino Pueble de Valverde. Divizija generala Arande potiskala na svojem pohodu proti Castellonu nasprotnika čim dalje bolj s postojanki na Sierru San Christobal, s čimer so ojačile obkroževanje v okolici Albocacera.

Salamanca, 30. maja. o. Kakor pravijo poročila iz nacionalističnega generalnega štaba se operacije vojske pod poveljstvom generala Varele pri Saguntu povolno razvijajo. Kljub hudemu republikanskemu odporu so nacionalistične kolone tam zavzele nekaj vasi ob važnejših točkah ceste, ki vodi iz Teruela proti Saguntu. Predvsem so zavzele vas Valbo.

Pri Teruelu in Balaguernu sta bila odbita dva huda republikanska napada. Nacionalisti so pri teh dveh napadih zaplenili 40 republikanskih tankov in estrelili 36 letal.

Bombardiranje Madrida

Madrid, 30. maja. AA. Dopoldne so nacionalisti dve uri bombardirali Madrid. Izstrelki velikega kalibra so prileteli na več hiš v središču mesta. Policijska uprava je objavila, da je bombardiranje ter-

Obnova pogajanj med Francijo in Italijo

Rim, 30. maja. Po sporazumu, ki je bil dosežen na zadnji seji londonskega odbora za nevmešavanje, naglašajo italijanski listi, da je kljub težavam, ki bi mogle nastati po krivdi Rusije, vsekakor izveden angleški načrt za eni pristopov. Vladama v Burgozu in Barceloni bodo priznale pravice vojnojele strank. Na vseh španskih mejah se bo obnovila kontrola. Glede na ta sporazum, ki otegea tudi pristaneke francoske vlade, da se zapro njene meje na Pirenejih, se more pričakovati, da se bodo kmalu zopet nadaljevala francosko-italijanska pogajanja za sporazum, ker so vse zapreke z londonskim sporazumom v Španiji v glavnem odstranjene. Morda se bosta Ciano in Blondel že v pričetku prihodnjega tedna zopet setala in nadaljevala svoje razgovore.

Trgovinski sporazum med Italijo in Nemčijo

Rim, 30. maja. o. V Berlinu je bil pretekle soboto zvečer podpisan nov gospodarski sporazum med Italijo in Nemčijo, po katerem so se določile italijansko-nemške trgovinske pogodbe sedaj raztegnile še na avstrijsko področje. Pogodba je bila v nekaterih točkah izpolnjenjena. Ker se je ves avstrijski pomorski promet koncentriral v Trstu, so bili po tem sporazumu najbolj prizadeti interesi tržaške luke.

O sporazumu je »Giornale d'Italia« objavil danes daljši članek, v katerem Virginio Gayda ugotavlja, da bo Nemčija odstopila v mnogo večji meri kakor prej absorbirala avstrijske surovine. Avstrijski izdelki, ki so se vvažali doslej v Italijo, ne bodo več deležni preferenčnih omejitev, ki jih je Italija na osnovi rimskih protokolov zagotovila Avstriji. V drugem delu članka poudarja Gayda, da je novi trgovinski sporazum jasen in da so neutemeljene trditve agencije Havas, po katerih sta si Italija in Nemčija razdelili interesne sfere v Podunavju.

London, 30. maja. h. Po poročilih iz Rima je nemška vlada pristala na to, da se usmeri en milijon ton nemškega uvoza in izvoza preko tržaške luke.

Nemško-angleška gospodarska pogajanja

London, 30. maja. h. »Times« poroča iz Berlina, da so se pred tednom dni pričela med Anglijo in Nemčijo pogajanja o gospodarskih in finančnih vprašanjih, ki so v zvezi s priključitvijo Avstrije k Nemčiji. Značilno je, da je po informacijah lista pri pogajanjih z Anglijo Nemčija odklonila priznanje obveznosti za avstrijska posojila. Nemčija se pri tem sklicuje na to, da se je tudi Anglija po končani južnoafriški vojni branila priznati obveznosti nekdanje burske republike. V angleških krogih pa opozarjajo na to, da Nemčija sama stalno opozarja na to, da priključitev Avstrije k Nemčiji ne predstavlja nasilnega zavzevanja.

Šef francoskega letalstva v Londonu

Pariz, 30. maja. h. Po poročilih iz Londona je angleški letalski minister Kingsley Wood sprejel danes šefa generalnega štaba francoskega vojnega letalstva, generala Vuillemina in njegove spremljevalce, ki so prišli v Anglijo, da si ogledajo razne angleške letalske naprave. Po razgovoru z letalskim ministrom so se francoski gostje odpeljali na letališče v Norfolk.

Načelnik rumunskega gen. štaba v Varšavi

Varšava, 30. maja. AA. Danes je prisel v Varšavo načelnik generalnega štaba rumunske vlade general Jonecu s svojim pomočnikom in več drugimi višjimi oficirji. General Jonecu bo ostal na Poljskem teden dni na uradnem obisku.

Poljski minister na Sušaku

Sušak, 30. maja. o. Opoldne je prisel z Reke poljski minister za socialno politiko Marian Kociatkowski. Nastanil se je v Park-hotelu. Na Sušaku namerava ostati več dni.

jalo 3 smrtne žrtve, med njimi 2 otroka dočim je bilo 5 ljudi ranjenih.

Vladno topništvo je snoči močno bombardiralo sovražne postojanke okoli prestolnice.

Angleški protest pri Francu

London, 30. maja. o. Angleška vlada je odredila svojem diplomatskemu zastopniku v nacionalistični Španiji, naj protestira pri vladi generala Franca zaradi letalskih napadov na Alicante, kjer je bilo zadetih več angleških tovornih parnikov. Predsednik vlade Chamberlain je danes odgovoril v spodnji zbornici na več vprašanj o nedavnem bombardiranju Alicante. Med drugim je dejal: Nimam nobenih podatkov, da bi mogel presoditi, kakšen je bil namen tega obstrlejanja. Porabljam samo priliko, da ponovim, kako zelo britanska vlada obžaluje pobijanje civilistov, ki se ne morejo braniti.

Bomba zanetila požar na francoskem parniku

Valencia, 30. maja. AA. Požar, ki ga je povzročila bomba na francoskem parniku »El Dzen«, se razširja in je bila ladja primorana umakniti se iz pristanišča. Polovico tovora so izkrcali. Bomba je ubila enega člana posadke, več pa jih je ranila. Nacionalistična letala so bombardirala Sagunto in Cílerio. Človeških žrtev ob tej priliki ni bilo.

Italijanske izgube

Rim, 30. maja. br. Po uradnem poročilu so znašale izgube italijanskih legionarjev v Španiji v dobi od februarja 1937, do konca maja 1938, skupno 9541 mož. Trije oficirji in 356 legionarjev je bilo ujetih.

Anglija in Mehika

London, 30. maja. w. O napetosti odnošajev med Anglijo in Mehiko, je davi državni podtajnik zunanega ministrstva Butler v spodnji zbornici izjavil, da je prekinitve diplomatskih odnošajev s strani Mehike ustvarila popolnoma nov položaj. Angleška vlada si še ni na jasnem glede nadaljnjih ukrepov. Vlada čaka na povratek iz Mehike odposlanega poslanika in bo šele nato podrobno proučila vso zadevo.

Hud potres na Japonskem

Tokio, 30. maja. o. Kakor poroča »United Press«, je nastal na otoku Hokaido strašen potres. V par minutah je bila sedita cela vrsta potresnih sunkov. Skoraj vse hiše na otoku so razdejane. 90 železniških vlakov je skočilo s tira in deloma prevrnilo. Mnogo mostov in nasipov je porušeni. Tudi vse telefonske zveze so prekinjene. Gladina vode na jezeru Kušaro je padla za pol metra. Na otoku so nastale strašne poplave. Potres je zahteval zelo veliko število človeških žrtev. Podrobnosti za sedaj še niso znane.

Minister dr. Frick na Dunaju

Berlin, 30. maja. AA. Nemški državni minister dr. Frick je danes v spremstvu državnega podtajnika Plenderja zaradi sestave nove avstrijske pokrajinske vlade odpotoval na Dunaj.

Skubl na svobodi

Dunaj, 30. maja. o. Po informacijah agencije United Press je bil hišni zapor, ki so ga odredili za bivšega predsednika dunajske policije dr. Skubla ukinjen. Kakor znano, je bil Skubl 24 ur državni tajnik za javno varnost v prvi vladi Eeyss-Inquarta. Dr. Skubl se namerava preseliti v Kassel.

Splošna stavka v Siriji

Damask, 30. maja. AA. Zveza rudniških sindikatov je danes proglasila splošno stavko. Sindikati zahtevajo zboljšanje delovnih pogojev in sprejetje novega delovnega zakona v parlamentu. Policija je v pripravljenosti, ker se boje neredov. Listi danes niso izšli. Dopoldne so stavkašči vpriporili velike demonstracije. Predsednik vlade in predsednik parlamenta sta sprejela delavske delegacije, ki so pri tej priložnosti predložile minimum delavskih zahtev.

Poplave v Ameriki

New York, 30. maja. br. Zadnje dni so silni nalivi s točo povzročili velikansko škodo v državi Arkanasa. Vse ceste so pod vodo, ki je porušila tudi mnogo železniških mostov, tako da je ustavljen ves promet. Škodo cenijo na preko dva milijona dolarjev.

Split v počastitev dr. Beneša

Split, 30. maja. o. Snoči je tukajšnja Jugoslovensko-čehoslovavska liga priredila v gledališču lepo svečanost v splošno rojstnega dne prezidenta čehoslovavske republike dr. Beneša. Privredite se je udeležila ogromna množica ljudi. Prisotni so bili ban dr. Jablanović, župan inž. Kargotić, poveljnik mesta general Mihajlović, čehoslovavski častni konzul Smolčić in drugi. Dr. Milko Buić je govoril o življenju in delu predsednika bratske republike. Njegov govor je občinstvo čestokrat prekinilo z odobravanjem in viharim vzklikanjem dr. Benešu in jugoslovensko-čehoslovavskemu bratstvu. Sledil je lepo uspel koncert.

Samomor slovenske služkinje v Zagrebu

Zagreb, 30. maja. o. V stanovanju zdravniškega dr. Hercoga na Jelčićevem trgu je snoči izvršila samomor služkinja Kristina Balgač, stara 35 let, doma iz Dolnje Lendave. Zastrupila se je s pilinom. Zapustila je dve pisli za starše in policijo, v katerih pravi, da si je končala življenje zaradi živčne bolezni.

Beležke

Izjava predsednika vlade dr. Stojadinovića

Glavni organ hitlerjevske mladine, revija »Wille und Macht« (Volja in moč) objavlja v svoji poslednji številki izjavo predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića o jugoslovensko-nemškem prijateljstvu. Dr. Stojadinović je rekel med drugim:

»Priključitev Avstrije k rajhu je bila sprejeta v vsej Jugoslaviji s polnim razumevanjem te zgodovinske nujnosti. Jugoslovanski narod, ki se je sam trdo bori za svoje samoodločanje in svojo združitve v večji državi lahko do dna razume naravno težnjo nemške Avstrije, da se združi z rajhom. Razen tega ni Jugoslavija niti trenutke obžalovala, da je izginila tako zvana neodvisna Avstrija, ker smatra, da je s tem za vselej odstranjena možnost morebitne habsburške restavracije na Dunaju. Veselimo se, da smo sosedje velikega prijateljskega nemškega naroda, s katerim nas veže toliko interesov in s katerim smo že tako dolgo v odnošjih iskrenega, na zaupanju temelječega prijateljstva.«

Shodi JNS

V občini Krepoljina v homoljskem srezu v vzhodni Srbiji je sklical poslanec Jovan Nenadović za nedeljo shod pristajalcev JNS. Shod je bil po poročilih beograjskih listov prav dobro obiskan. Posl. Nenadović je govoril o ciljih in programu Jugoslovanske nacionalne stranke ter žel živahno odobravanje.

Več shodov JNS je bilo v nedeljo tudi v Bosni. Posebno dobro so uspeli shodi v Prači, Žiljebovih in Vidričih, kjer so govorili delegati banovinskega odbora JNS za drinsko banovino.

Shodi združene opozicije

V nedeljo je bilo v raznih krajih države več shodov beograjske združene opozicije. V Kalikovniku pri Sarajevu so govorili zastopniki vseh opozicijskih skupin. V Jablanici pri Valjevu je bil glavni govornik bivši minister dr. Pera Marković, v Bjelini v kosmajskem srezu pa bivša ministra dr. Laza Marković in Krsta Miletić.

Zborovanje mladine JRZ na Sušaku

V nedeljo je bil na Sušaku shod mladine JRZ s Hrvatskega Primorja. Vodstvo stranke sta zastopala minister dr. Vekoslav Miletić in bivši minister dr. Josip Rogić, beograjski glavni odbor mladine JRZ pa predsednik Bojan Pirc. Govorniki so podčrtavali načelo narodnega edinstva, zavračali misel na federacijo in govorili o delu sedanje vlade.

JRZ proti federaciji

V nedeljskem »Vremenu« je objavil bivši minister dr. Dragotin Janković daljši članek, v katerem razpravlja o predlogih, naj bi se Jugoslavija preuredila na federativni osnovi. Dr. Janković ta predlog odločno odklanja in svoje odklonilno stališče podrobno utemeljuje. Trditve, da tvorijo Srbi, Hrvati in Slovenci tri nacionalne individualnosti, označuje za absurdnost, razdelitev države na srbski, hrvatski in slovenski del pa za nemogočo že zaradi tega, ker bi se moralo več kot milijon Srbov oddvojiti od Srbije. Taka preureditev države bi pomenila začetek njenega razpadanja. V nadaljnjih izjavah izjavlja dr. Janković federalistično misel, tudi iz praktičnih in ustavotvornih razlogov, na koncu pa prihaja do naslednjega zaključka: »Drobiljenje naroda in delitev državnega ozemlja sta stvari, ki sta nemogoči. Svet je v neprestanem razvoju, ki se nikoli ne more ustaviti na isti točki. Razvoj gre lahko samo naprej, nazaj nikdar!«

Minister Simonović o dr. Mačku

V Jagodini je bil na shodu JRZ glavni govornik minister pravde Simonović, ki je obširno razpravljalo o notranjopolitičnem položaju. Ostro je napadel beograjsko združeno opozicijo in ji očital, da zanaša med ljudstvo zmedo in nezaupanje in da je v sporazumu z dr. Mačkom pristala na razdelitev države. Hudo je napadel tudi dr. Mačka samega in sporečih poslancev, da »hrvatski narod že oboja politiko dr. Mačka in pričinja verovatno v JRZ«. Kot dokaz je navedel ustanavljanje krajevskih organizacij v raznih krajih savske banovine.

Minister Letica o izrekih kralja Aleksandra

V Udbini in Liki so v nedeljo slovesno odkrili spomenik kralju Zedinitelju. Spomenik je bil postavljen s prispevki Ličani in liških izseljencev v Zedinjenih državah. Odkritju spomenika je v imenu vlade prisostvoval finančni minister Dušan Letica, ki je imel daljši govor o delu in zaslugah kralja Aleksandra. Med drugim je rekel:

»Dejanja pokojnega kralja bodo zabeležena v zgodovini kot največja dejanja. Za njim nam je ostala knjiga rodoljubnih misli in govorov, ki bi jih morala znati na pamet vsa naša mladina in se jih učiti kako evanجيلski. Tako se blešči tudi na spomeniku v Udbini eden njegovih najlepših izrekov: »Čuvati celoto države in edinstvo naroda, to je največji zakon za mene in vsakogar.« To so pač najlepše besede, ki jih lahko izreče vladar.

Minister g. Dušan Letica je predsednik banovinskega odbora JRZ za savske banovine.

Trditve zagrebškega »Glasila JRZ«

V ostro ofenzivo proti dr. Mačku in HSS se je spustilo tudi Glasilo JRZ za savske banovine »Glasnik JRZ«. Po trditvah tega lista je začel tabor dr. Mačka že vidno padati. V dokaz navaja, da ima že skoro »vsaka skupina, ki sodeluje v pokretu dr. Mačka svoj list, s katerim hoče vsiliti ostalim skupnam svoje poglede in nazore. Ko človek čita te liste, se ne more ubraniti vtisu, da je vodstvo HSS neprijateljsko razpoloženo proti družini pokojnega voditelja Hrvatov Stjepana Radića. Člani

Tudi „Slovenec“ se je enkrat spreobrnil

Redko se zgodi, da bi »Slovenec« popravil kako svoje obrekovanje, zato je že vredno zabeležbe, če se kdaj le pozvpe do tega. V soboto smo zabeležili čudni način poročanja »Slovenca«, ki je v zvezi z evharističnim kongresom v Budimpešti trdil o Čehoslovavski, da je »kakor nalašč zaprla svojo mejo proti Madžarski in zaradi tega izgubila v obdunajskem kraljestvu še tiste simpatije, ki jih je doslej imela«. Opozorili smo, da je bila čsl. meja zaprta samo nekaj ur in ne samo napram Madžarski, da pa nihče ni branil katolikom iz CSR potovanja na evharistični kongres. In v nedeljo in v ponedeljek smo res doživeli prijetno presenečenje, da se je »Slovenec« spreobrnil in skušal popraviti lahkomišleno obrekovanje. Priznal je namreč, da je na evharističnem kongresu 12.000 udeležencev iz CSR in da tvorijo »najmočnejšo inozemsko skupino na kongresu«.

Pa še dalje je šel »Slovenec«. Napisal

Naročnik nam piše: Ko ste nedavno v zvezi z obrtniškim taborem v Laškem ter z njim združeno proslavo štiridesetletnice javnega dela g. Jakoba Zadravca iz Središča o tem pisali tudi v Vašem listu, je bilo predvsem poudarjeno delovanje g. Zadravca v smeri obrambe interesov slovenskega obrtništva in našega gospodarstva sploh. Morda na tem taboru ni bila primerna prilika za poudarek njegovega političnega dela, dasi vsa naša javnost dobro ve, kako zaveden in značilen je bil naš spoštovani jubilar, ki bo v nekaj tednih slavil tudi 65-letnico svoje življenske poti, vsikdar tudi v našem političnem življenju. Vedno v prvih vrstah nacionalnih borcev že pred vojno (l. 1907 je kot kandidat Narodne stranke v avstrijski državni zbor proti takratnemu kandidatu SLS dr. Ploju v pujsko-ormoškem volilnem okraju dosegel nad vse častno število, nad 2000 glasov!), je takšen ostal tudi neomajno v dobi svetovne vojne vihr in naravno tudi še danes stoji v svojem domačem okolju, pa tudi v širšem območju Slovenije še vedno v prvih vrstah borcev za idejo, na kateri je tudi on pomagal Jugoslavijo graditi.

Zanimiva je v pogledu medvojnega političnega dela naslednja reminiscenca: Ko so se v Varaždinu na Jurjevo (24. aprila) leta 1918, zbrali odlični hrvatski rodoljubi iz Zagorja in Medimurja in sklenili znamenito »zagorsko jurjevdansko deklaracijo«, je temu »spuntarskemu« sestan-

ku prisostvoval tudi, kakor ob 20-letnici te deklaracije poročajo »Varaždinske novice«, g. Jakob Zadravec »od slovenske napredne stranke«. Že poprej pa so — kakor poroča imenovani list — Varaždinci stali v zvezi z narodnimi slovenskimi predstavniki iz sosednje Stajerske, »zlasti preko odličnega slovenskega rodoljuba Jakoba Zadravca«.

Kaj je zahtevala »zagorska deklaracija«? Nič več in nič manj kakor:

»da je načelo popolnega narodnega edinstva Hrvatov, Srbov in Slovencev — enli na zmagaj in enakovredni na zmota — temeljna osnova vsakršnega narodnega, političnega in prosvetnega dela,

da ima ta enotni narod Hrvatov, Srbov in Slovencev kakor vsak drugi narod pravico do popolne samoodločbe, ker samo svobodno državno življenje, ki bo zedinilo vse raztrgane dele enotnega narodnega telesa, more zagotoviti narodno bodočnost,

da sta zedinjenje in svoboda celega naroda Hrvatov, Srbov in Slovencev politični in kulturni ideal,

da se na tem načelu združijo vse stranke za organizacijo celega naroda v borbi za neodvisno, na demokratskih temeljih urejeno državo Hrvatov, Srbov in Slovencev.«

V zgodovini 40-letnega javnega udejstvovanja g. Jakoba Zadravca tudi ta znameniti dogodek, ki ga je pomagal pripravljati in pri katerem je brez oklevanja sodeloval, ne sme ostati nezabeležen.

Naši škofi pri kardinalu Pacceliju

Budimpešta, 30. maja. o. Papeški legat kardinal Pacceli je snoči sprejel katoliške šole in nadškofe iz Jugoslavije, ki so se udeležili evharističnega kongresa v Budimpešti. Vatikanskega državnega tajnika je v imenu jugoslovanskih škofov pozdravil nadškof dr. Stepinac. Sprejem je trajal eno uro.

Jugoslovenski umetniki na beneški razstavi

Beneteke, 30. maja. AA. Udeležba Jugoslavije na doletni mednarodni umetniški razstavi v Benetkah je zbudila veliko zanimanje. Dela umetnikov Tome Rosandića, Petra Dobrovića, Mila Milunovića, Vladimira Bečića, Ljube Babića in Matije Jambre so deležna splošne pozornosti. Paviljon daje vtis skladne celote s paviljoni Švice, Poljske in Rumunije, eredi katerih stoji paviljon mesta Benetk. Po svoji arhitekturi je jugoslovenski paviljon zgrajen v modernih linijah.

vodstva HSS pa niso edini niti med seboj. Eni so za kmečko demokracijo, drugim se zopet bolj dopade totalitarni sistem. Prosvetna organizacija HSS »Seljačka sloga« je uničila skoraj vse prosvetno delo med hrvatskimi kmeti s svojo prosvetno diktaturo, s katero hoče udariti vse hrvatski kulturni neki kmetijski pečat.

Zveza srbskih kulturnih društev

Pred enim letom ustanovljeni Srbski kulturni klub je imel v nedeljo v svojih prostorih v Izvojni banki v Beogradu svoj občni zbor, ki mu je predsedoval vseučiliški profesor dr. Slobodan Jovanović. Klub ima okoli 350 članov; bavil se je z raznimi prosvetnimi vprašanji in priredil celo vrsto predavanj in diskusijskih večerov na katerih so razpravljali o raznih perečih prosvetnih zadevah. Klub je podpiral tudi akcije za osnovevanje Zveze srbskih kulturnih društev. Pristop v zvezo so priglasila baje že vsa pomembnejša srbska prosvetna društva, vendar zvezina pravila od notranjega ministrstva še niso odobrena in zato zveza ne more začeti poslovanja.

Jezikovni spori v frankovski španiji

Francoski in angleški listi poročajo, da so se pojavili v okolici generala Franca hudi spori, ki jih do sedaj še ni bilo mogoče poravnati. Vlada je namreč pripravila poseben zakon, ki uvrja na vsem ozemlju frankovske španije špansko kot izključni uradni jezik. Zakon je naperjen proti Baskom, ki so si bili v republikanski španiji priborili pravico, da je na njihovem ozemlju bil poleg španske tudi baskiški jezik enakovreden uradni jezik. Nekateri vodilni člani frankovskega tabora zahtevajo, naj se Baskom ta pravica pusti še za naprej, drugi pa so mnenja, da je zaradi enotnosti in zaradi nameravane odločnejše centralizacije državne uprave nujno potrebno, da se baskina iz državnega poslovanja popolnoma izloči. Baski sami so seveda skrajno nezadovoljni in razočarani.

Preporod Kitajske

Winston Churchill, znani angleški vodilni politik, je napisal članek, v katerem govori o razočaranju in težočah Japoncev na Kitajskem. Na koncu pravi: »Najvažnejši dogodek na Daljnem vzhodu pa je preporod Kitajske. Japonska je storila za kitajski narod, česar on sam ne bi mogel storiti nikdar: vzbudila je v njem zavest edinstva. General Čangkajšek je postal narodni junak največjega naroda na svetu.«

je, da se je »CSR zelo dostojno in množično udeležila kongresa. Čeprav je bil njen položaj v zadnjih tednih kritičen in noben ni mislil na drugo, kakor na vojno in mir, so vendar upirali njeni državljani pogleda na Budimpešto, kjer se je pripravljala počastitev Njega, ki je kralj kraljev«.

Da pa bi kljub svojem izjemnemu spreobrnjenju vendar le ostal zamemu sebi in svoji morali, je »Slovenec« pristavil: »Mnogi so dejstvo, da je republika v svojih najtežjih trenutkih zaprla vse meje, hoteli razlagati v škodo države, češ da je storila to zato, da bi se čehoslovavski katoliki ne mogli iti poklonit svojemu najvišjemu Gospodu. V resnici pa se je takrat že 12.000 Čehoslovakov pripravljalo na pot v Budimpešto.« Manjka samo še, da bi »Slovenec« napisal, da so razširjali take glasove ti šmentani jnsarji, in pa seveda v prvi vrsti naše »Jutro«.

Zanimiva mala reminiscenca

ku prisostvoval tudi, kakor ob 20-letnici te deklaracije poročajo »Varaždinske novice«, g. Jakob Zadravec »od slovenske napredne stranke«. Že poprej pa so — kakor poroča imenovani list — Varaždinci stali v zvezi z narodnimi slovenskimi predstavniki iz sosednje Stajerske, »zlasti preko odličnega slovenskega rodoljuba Jakoba Zadravca«.

Kaj je zahtevala »zagorska deklaracija«? Nič več in nič manj kakor:

»da je načelo popolnega narodnega edinstva Hrvatov, Srbov in Slovencev — enli na zmagaj in enakovredni na zmota — temeljna osnova vsakršnega narodnega, političnega in prosvetnega dela,

da ima ta enotni narod Hrvatov, Srbov in Slovencev kakor vsak drugi narod pravico do popolne samoodločbe, ker samo svobodno državno življenje, ki bo zedinilo vse raztrgane dele enotnega narodnega telesa, more zagotoviti narodno bodočnost,

da sta zedinjenje in svoboda celega naroda Hrvatov, Srbov in Slovencev politični in kulturni ideal,

da se na tem načelu združijo vse stranke za organizacijo celega naroda v borbi za neodvisno, na demokratskih temeljih urejeno državo Hrvatov, Srbov in Slovencev.«

V zgodovini 40-letnega javnega udejstvovanja g. Jakoba Zadravca tudi ta znameniti dogodek, ki ga je pomagal pripravljati in pri katerem je brez oklevanja sodeloval, ne sme ostati nezabeležen.

Jugoslavija vodi 2:1

Za drugi single in double smo dobili dve točki

Zagreb, 30. maja. Danes se je v krasnem solničnem vremenu nadaljeval teniški dvoboj za Davisov pokal med Jugoslavijo in Švedsko. Na igriščih na Šalati se je zbralo spet okoli 4000 gledalcev.

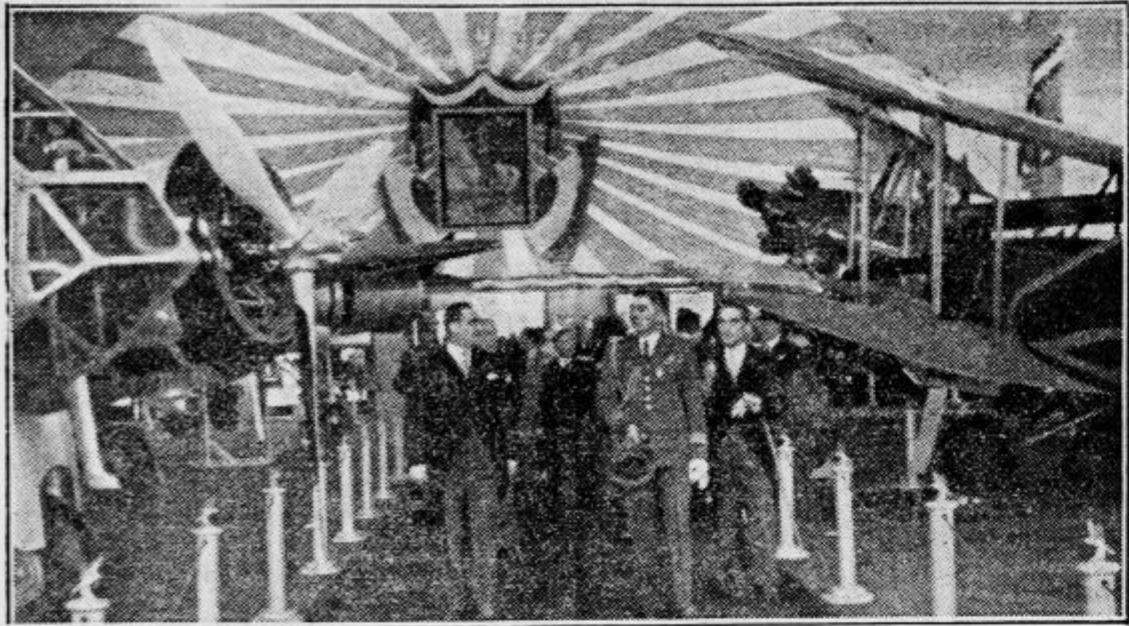
Najprej sta v večeraj prekinjenem singlu nastopila Puncć in Rohlsom. Tudi tretji set je sigurno dobil Puncć s 6:2, tako da se je drugi single končal skupno s 6:2, 6:2, 6:2 za Puncća. Stanje točk 1:1.

Takoj nato se je začel double, v katerem sta za švedsko nastopila Schröder in Rohlsom, za naše barve pa Puncć in Kukuljević. V prvem setu je naš par zmagal sigurno s 6:3. V drugem setu so bili naši že v vodstvu s 5:3, toda po krivdi Kukuljevića so Švedi izenačili. Igra se mora nadaljevati in slednjeje je zmaga naša z 9:7. V tretjem setu je naša dvojica že celo s 5:1 v vodstvu, zdaj pa je spet Kukuljević kriv, da naši izgubijo dva gamesa zaporedoma in se razmerje spremeni na 5:3. Na srečo se zdaj naša dva popravita in dobita odločilni games ter dosežeta končni 6:3. Stanje točk: 2:1 za Jugoslavijo.

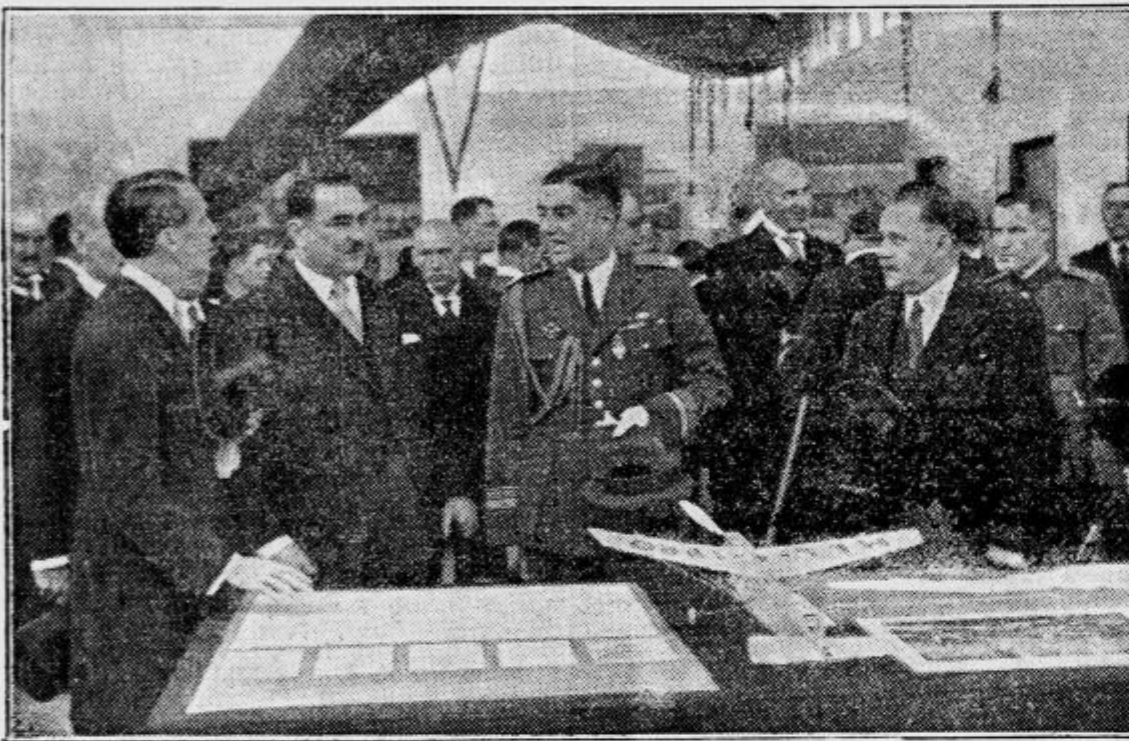
Jutri bosta na sporedu zadržna dva singla, v katerih bo najprej igral Puncć proti Schröderju, nato pa Pallada proti Rohlsomu. Splošno računajo z našo zmago, čeprav ne s tako efektivno kakor proti Angležem.

Naši kraji in ljudje

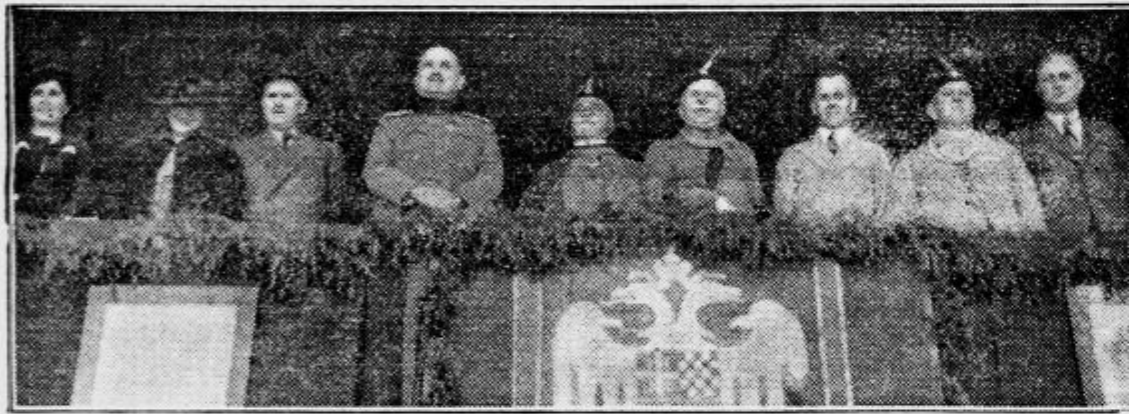
Otvoritev letalske razstave v Beogradu

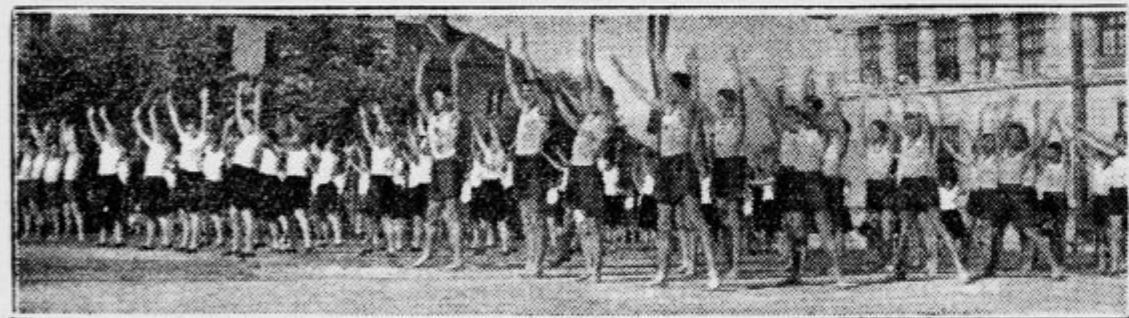
V soboto je bila v Beogradu, kakor smo že poročali, otvorjena velika mednarodna letalska razstava. Na naših slikah vidimo (zgoraj) častne goste otvoritvene svečanosti pri ogledu glavne razstavne dvorane ter (spodaj) pri ogledu češkoslovaškega paviljona. Na spodnji sliki je v sredi zastopnik Nj. Vel. kralja letalski polkovnik Sondermajer, na levi predsednik vlade dr. Stojadinović, na desni pa namestnik čsl. poslanika

Odlični nastop Sokola I. na Taboru

Nedeljski javni nastop Sokola I. je bil velika manifestacija sokolske misli, saj se je nastopa udeležilo toliko občinstva, da je bilo veliko telovadišče polno zasedeno. Lepo uspelo prireditelj, o kateri smo poročali v ponedeljkovem »Jutru«, sta med drugim posetila tudi general Dodić in češkoslovaški konzul Miňovský z gospo. Pribeležimo dve sliki, ki kažeta člane in članice pri izvajanju prostih vaj za praški zlet in goste v častni loži na tribuni

JNAD »Jugoslavija« na Visokem

Ker se večina nacionalnih akademikov, zaradi razpusta Jnad, »Jadrana« ni mogla uradno udeležiti pogreba pokojne Franje Tavčarjeve, je sklenil odbor novo ustanovljenega nacionalnega društva Jnad, »Jugoslavije«, da se pokloni na grobu pokojne Franje Tavčarjeve na Visokem s posebno deputacijo. V soboto popoldne se je odpravila na Visoko 40 članska delegacija

Jnad, »Jugoslavije« in položila na grob lep venec. Pred grobnico je spregovoril predsednik g. Mirko Fettich: »Stojimo ob grobu ene največjih Slovenk in Jugoslovenk, žene, ki pomenja plemenito in idealno sintezo Slovenstva z Jugoslovenstvom.

Ko je 19-letna Franja postala družica enega naših največjih in takrat že izklesanih mož, je takoj razumela svojo nalogo ter

posegla v javno življenje kot dobra mati, žena in javna delavka. Stopila je na čelo narodnega ženstva, se posvetila delu v Narodnih čitalnicah, v Sokolu, predvsem se pa je kot mati posvetila ne samo svojim, temveč tudi drugi deci naše domovine. Njeno delovanje se ni omejilo samo na slovenski del, temveč je njen pogled segal dalje tja proti jugu v domovino naših bratov hercegov. Ni se bala niti uradnih stikov z brati Srbi — temveč je leta 1903. na čelu »Ljubljanskega Zvona« potovala v deželo junaških Karadjordjevičev. Pokojni kralj Peter I. Osvoboditelj jo je odlikoval z redom Sv. Save, ki ga ni hotela odložiti niti tedaj, ko so ji avstrijske oblasti grozile z internacijo.

Preko njenega imena ne moremo, če govorimo o organizaciji slov. ženstva. Ni je humanitarne ustanove, kjer ne bi osebno sodelovala ali pa jo vsaj podpirala. Bila je tip žene voditeljice, ki misli na narod in njegovo zemljo z enako ljubeznijo kot na svoj dom. Nj. Vel. kraljica Marija je našla v njej svojo sodelavko ter ji dala svoje najvišje priznanje s tem, da jo je imenovala za svojo častno dvorno damo.

Težko je oceniti, kaj je njeno poglobitvo

delo, vendar se mi zdi, da je pokojnica posvetila svojo največjo pozornost mladini, zavedajoč se, da se bo naš narod uspešno bojeval na svetovni pozornosti le tedaj, če bo imel zdrav in krepak naraščaj. Neboj mož in žena se ima zahvaliti, da so z njeno pomočjo dosegli, kar jim sicer ne bi bilo mogoče. V njeni hiši so našli svoj drugi dom tako srednjeolci, kakor tudi akademiki. Pri njej so se zbirali pesniki in pisatelji, pri njej je našel podporo vsakdo. Podpirala je nacionalne organizacije v najtežjih časih. Ne vemo niti koliko naših tovarišev je bilo deležnih njene materinske roke. V njihovem imenu najiskrenejša hvala!

Visoka gospa! V znak zahvale, kar si storila jugoslovenskemu dijaštvu poklanja JNAD »Jugoslavija« ta skromni venec na Tvoje zadnje bivališče. Franji Tavčarjevi slava!

Za predsednikom Fettichom je govorila gđ. Vedernjakova v imenu ženske sekcije JNAD »Jugoslavije« in zlasti poudarila delo Franje Tavčarjeve v ženskih in humanitarnih delih.

Po tej pietetni svečanosti se je odpeljala delegacija v Poljane k spomeniku dr. Ivana Tavčarja. Pred spomenikom je spregovoril tople besede g. Gaberšek in položil na spomenik lep šopek rož ovitih z državno trobojnico.

Proti večeru se je delegacija vrnila v Ljubljano. g. m.

Ponovno neurje je uničilo vinograde

Ponekod nad Mariborom je toča vse pobelila

Maribor, 30. maja. Obmejne kraje je zadel nov udarec. Poplavam je sledilo včeraj v nedeljo težko neurje, ki je povzročilo po obmejnih vinogradih veliko škodo. Gosti, temni oblaki, ki so se pripodili v včerajšnjih popoldanskih urah od pohorske strani, niso obetali nič dobrega. V Mariboru je bil sicer naliv s točo, ki je ponekod zapustil precej vidne sledove, veliko težje posledice pa je imelo včerajšnje neurje v gornjih Slovenskih gorah, kjer so se pričeli temni oblaki zbirati v smeri proti Kapeli. Spremljal jih je blisk, grom in čudno

vrenje. Okoli 3. popoldan je pričel padati redek, a debel dež. V treh presledkih po 3 do 4 minute je sledila kakor fižol debela toča, bilo je, kakor da bi jo vlival iz škafa. Spodnji del griča Muršaka in streha obširnega poslopja g. Dr. Ploja sta bila ob tem času pokrita z belo odejo kakor sredi zime. Škoda je ogromna. Cesar ni vzel toča, je vzel silen naliv vode. V novo skopanih gorah je izruval trte. Najstarejši ljudje ne pomnijo takšnega neurja.

Lesno skladišče se je zrušilo na dva človeka

Prvega so hitro rešili, drugi se bori s smrtjo

Maribor, 30. maja. Kmalu po 9. uri popoldne se je pripetil v Masarykovi ulici dogodek, ki je šel po Mariboru od ust do ust in ki je precej vznemirjal prebivalce tamošnjega okoliša. Ob tem času se je namreč začel močan tresk, kakor da bi se nekje nekaj zrušilo in podiralo. Čuli so se tudi obupni klici na pomoč. Ljudje so hiteli proti skladišču, ki je bil sicer naliv s točo, ki je ponekod zapustil precej vidne sledove, veliko težje posledice pa je imelo včerajšnje neurje v gornjih Slovenskih gorah, kjer so se pričeli temni oblaki zbirati v smeri proti Kapeli. Spremljal jih je blisk, grom in čudno vrenje. Okoli 3. popoldan je pričel padati redek, a debel dež. V treh presledkih po 3 do 4 minute je sledila kakor fižol debela toča, bilo je, kakor da bi jo vlival iz škafa. Spodnji del griča Muršaka in streha obširnega poslopja g. Dr. Ploja sta bila ob tem času pokrita z belo odejo kakor sredi zime. Škoda je ogromna. Cesar ni vzel toča, je vzel silen naliv vode. V novo skopanih gorah je izruval trte. Najstarejši ljudje ne pomnijo takšnega neurja.

G. Ernest Piščanec je pojasnil potek ter vzroke usodne nesreče sledeče: Danes popoldne je bil s Ferjančičem v lesnem skladišču. Ferjančič je bil globoko v koridoru, ki ločuje 4 m visoka sklada desk. Kmalu po 9. uri sta se sklada iz še nepojasnjenega vzroka nagnila proti južni strani lesne barake ter povzročila pritisk, ki ga leseni stebri, i. a. katerih je bila nameščena streha, niso mogli vzdržati. S silovitim ropotom sta se oba sklada s streho in lesenimi stebri zgrmela skupaj in podkopala pod seboj Ferjančiča in Piščanca. Skladišče je bilo dolgo 25 m, visoko 5 m, široko pa okoli 8 m.

Ob 15. so strokovnjaki mariborskega mestnega gradbenega urada in drugi strokovnjaki napravili krajevni ogled ter skušali dognati vzrok usodne nesreče. Ugotovili so samo to, da je bilo skladišče slabo konstruirano ter je iskati vzrok katastrofe v tem, ker so se sesedli cementni podložki, na katerih so počivali leseni stebri, ki so nosili strop. Morda je krivo tudi to, da so bile nekatere deske položene posebej na skladiščno steno, tako da je bil pritisk previsok in ga samo ogrodje ni vzdržalo ter se je zaradi tega skladišče zrušilo.

Stanje ponesrečenega Ferjančiča je proti večeru še vedno resno, vendar zdravniški upajo, da bo ostal pri življenju. Poškodbe pa so tako hude, da bo zaradi poškodbenosti nesposoben za vsako delo. Srečo je imel tukajšnji mizarjski mojster Rudolf Kompara, ki je prav takrat hotel v skladišče, da izbere nekaj desk, a se je del skladišča zrušil, on pa je srečno odnesel.

Usodne poplave v Benici in Peteševcih

Obe naselbini sta nujno potrebni pomoči

Benica, 30. avgusta. Nepričakovano hitro in izredno silno naraščanje Mure v preteklem tednu je prizadelo veliko škodo tudi kolonijam primorskih emigrantov v Benici in Peteševcih. Obe naselji ležita ob izlivu Lendave v Muro in sta nastali v prvih povojnih letih iz prejšnjih vojnih barak. Sem se je priselilo večje število družin iz Goriskega in iz Istre in v potu svojega obraza so začele obdelovati zemljo, ki jim je vsaj z najnujnejšim za preživljanje vračala trdo delo.

V noči od 23. na 24. maja pa je prišla nad nje nesreča. Okoli tretje ure zjutraj jih je zbudilo iz spanja močno šumenje vode. Nihče jih ni bil prej obvestil o velikih nallivih na Gornjem Stajerskem in o preteči poplavi.

Benica šteje danes 32 družin s približno 160 dušami, Peteševci pa 25 družin s približno 120 dušami.

V manj ko v pol ure sta bili obe koloniji pod vodo. Posebno hudo je bila prizadeta Benica. Zaman so skušali Beničani obraniti nasip ob potoku Lendavi, voda ga je kljub njihovu naporu porušila in valovi Lendave in Mure so preplavili njive in naselje. Večjo srečo je imela sosednja primorska kolonija Pince, kjer živi kakih 20 družin. Tam se je posrečilo obvarovati pred deročo vodo vas in polja.

Ko je voda pri Benici porušila nasipe, je zajela prav vsa poslopja in poplavlila vse polje in gozd v obsegu nad 1000 orarov. Vse poplavljenno ozemlje pa meri več tisoč orarov, ako računamo ves levi breg Mure od Hotize do Benice.

Voda je stala v nekaterih hišah do 1 m visoko. Zbegani Beničani so odpeljali živino, krave in konje že po vodi čez že ogroženi most v Pince, prašiče in perutnino pa so morali »praviti na podstrešja. Most se je v prvih urah poplave porušil.

Peteševčani so rešili svojo živino na maf in k dveh kolonistoma, katerih hiši sta bili edini ostali neprizadeti od grozne nesreče. Voda je stala tu v hišah več kakor dva dni in je v nekaterih dosegla do 1 meter. Še tri dni pozneje so bila neka-

tera dvorišča pod vodo in velike mlakuže so pokrivala polja. V Benici sta se dve hiši popolnoma porušili, tri pa delno, ostale so vse močno poškodovane. V Peteševcih je voda podrla tri hleve in bolj ali manj poškodovala vse hiše razen omenjenih dveh, ki stojita na varnejšem mestu.

Prebivalci so bili silno zbegani in nikakor niso hoteli zapustiti svojih ogroženih domov. Večina se je nastanila na podstrešjih lesenih barak in hiš in oblasti so jih morale s silo iztirati. Na pomoč so prihiteli tudi voljaki iz Ptuj. Z motornimi čolni so spravljali ljudi in živino na varno in so jim dovažali živež in obleko.

Škoda cenijo v Benici na preko 300.000, v Peteševcih pa na preko 200.000 dinarjev. Ljudje so ostali brez hrane in živina brez krme. Treba je nujno pomoči, še posebno zaradi tega, ker je voda tudi pšenico, krompir in druge pridelke na polju popolnoma uničila.

Prebivalstvo želi, da bi prišli gg. ban in drugi zastopniki oblasti na kraj nesreče, da bi se osebno prepričali o grozoti zadnje poplave. Obe vasi sta že vajeni poplav, saj ne mine leto, da ne bi prestali večje ali manjše poplave. Toda letošnja poplava je spravila prebivalstvo v obup.

Z nujno pomočjo pa nikakor še ni rešeno vprašanje teh nesrečnih kolonij. Naseljenci so žrtvovali vse, svoje imetje in svoje zdravje. Skoro vsi so postali na ne-zdravem ozemlju med Muro in Lendavo malarčni, težko delo na polju in komaj zadostna hrana pa nudita najboljši teren za širjenje jetike. Poleg tega pa jih težijo še dolgovi: anuitete za agrarno zemljo, priprobi za kolonizacijski fond in odplačila Zvezi agrarnih zajednic za hiše. Peteševčani, Beničani in tudi Pinčani prav srčno želijo, da bi se jim to breme olajšalo in ti dolgovi odpisali, kajti drugače ne morejo več vztrajati na svojih mestih.

Beničani pa morajo žal misliti na preostale druge, kajti na sedanjem kraju spriče večkratnih letnih poplav ne morejo več vztrajati, in so se v tem pogledu tudi že obrnili na pristojno politično oblast.

kvadratnih metrov
Vaše kože — kajti tako velika je površina kože, ki služi za »dihanje«

je sedaj najbolj dovzetnih, da se pomladi in okrepiti. Nudite ji torej koleserlin vsebujočo Solea kremo, ki kožo hladi in jo žamelnio mehko porjavi.

SOLEA
Milo in krema

Zgodba modernega hlapca Jerneja

Ljubljana, 30. maja

Pred dnevi smo na kratko poročali o deložaciji, ki je 4. maja v obžalovanju vrednih razmerah doletela družino popularnega, 75letnega krovskega in kleparkega mojstra Martina Sušnika, slovečega po svojih drznih vzponih na zvonik pri sv. Jakobu.

Sušnikovi so dolga leta bivali v skromnem stanovanju, ki je cerkvena lastnina šentjakobske župnije, a so ga bili morali prezidati, da je bilo mogoče družini živeti pod streho. V prejšnjih časih so prostori služili za mrtvašnico, pozneje za hlev, in mojster Sušnik je moral investirati v zid-dave kakšnih 28.000 din, preden se je mogel vseliti. Kvartir je imel takorekter »za-stanje«. Razen zneska, ki ga je potrošil za prezidavo, se je moral zavezati, da bo pri župni cerkvi, šentjakobski podružnici in v župnišču opravljal dela, ki spadajo ali pa tudi ne spadajo v področje njegove obrti. Vsa ta leta je mojster Sušnik po-praviljal streho na obeh cerkvah in na župniščem poslopju, postavil in razdiral božji grob, ki je starinska umetnina in daje človeku mnogo težavnega opravka, vsako zimo je v cerkvi pokladal lesena tla in jih spet odnašal vsako pomlad, ometal je zidne nastavke v cerkvi — posel, ki si mu nihče drugi ni upal blizu — postavil je oltarje, čistil kanale, popravljal zvono-ve, kidal sneg — skratka, bil je za vsa-ko reč pri hiši.

Nedavno pa se je katoliška prosvetna organizacija v šentjakobski fari začela ogledovati za primernimi društvenimi lo-kali. Kaj je moglo biti bolj pripravne za ta namen kakor skromno stanovanje Martina Sušnika, ki mu je 75 let in ki je takorekter bogu že zdavnaj odrajal, kar je bilo božjega? Družina se pač ni mogla lahkega srca posloviti od domovanja, ki ga je bila zgradila s skupnimi žrtvami, zlasti še, ker ji prevzemniki prostorov ni-so mogli posredovati primerne strehe kje druge. Mojster se je v stiski obrnil na župnika g. Barleta, ki se je z vsem svo-jim vplivom iskreno zavzel zanj, a tudi njegovo prizadevanje je ostalo zaman. Na koncu so mu zastopniki katoliške prosvet-ne organizacije obljubili preskrbeti lepo, solčno stanovanje na Lepem potu 22. Tako veliko in udobno je, so dejali, da boste samo v hujšino lahko postavili tri postelje. A ko je šel Martin Sušnik z že-no iskati novo stanovanje na Lepi pot hiše št. 22 ni našel. Tam, kjer bi utegnla sta-ti, je bil ob cesti kakor nalašč samo na-pis: Odlaganje smeti prepovedano.

Ko je prišla deložacija, mojstra Sušni-ka ni bilo doma. Pohištvo so naložili na voz in ga odpeljali do siromašne bajtice na Cesti na loko 22, ki pa je bila v tak-šnem stanju, da bivanje v nji niti po mne-nju mestnega fizikata ni bilo mogoče. Prostor je bil brez tal, vlažen in temen. Da ni bilo dobrih ljudi, bi bila družina ostala na cesti. A morala se je ločiti na dvoje, da se je zatekla k dvema znanim rodbinama v Rožno in Svabičovo ulico. Ka-ko malo je resničnega krščanstva ljudem med nami, priča najbolj naslednja drobtina: Martin Sušnik, ki je kljub visokim le-tom ob svečanih prilikah nešteto krat sple-zal na stolp šentjakobske cerkve, da je obesil državno trobojnico, je na župniko-vo prošnjo tudi za evharistični kongres ponovil to nevarno pot, da izobesi zastavo in montira križ iz električnih žarnic. Ko je Sušnik pred deložacijo odločujočim činiteljem klical to svoje dejanje v spo-min, so mu odgovarjali: Kadar ste plezali na stolp, ste same cerkvi nakonavali od-govornost. Kdo vas je pa silil? In ko je užaljen zagrozil, da bo stopil iz vere, so mu odgovarjali z besedo, ki je pač dovolj daleč od Kristusovega nauka: Vsak ravna po svoji volji — nikogar ne bomo po silil vlekl v nebesa.

Toda nebesa na stran — družini Mar-tina Sušnika gre za to, da dobi primerno streho nad glavo. A kako ga bo dobila, če se je toliko močnih organiziralo proti nji? Ko se je mojster že boril za staro stanovanje, so mu odgovarjali, da je nje-mu lahko, češ da ima denar. A ko je bilo nedavno v stari konjušnici v Trnovem skromno bivališče na razpolago in se je Sušnik potezal zanj, so ga odklonili, češ da ga nekomu, ki je bil deložiran, ni mo-gloče zaupati. Tu je zloba pač prerazla svoj vrh. Ali je v teh razmerah še mogo-če upati, da bo stiska pošteme, delavne družine našla razumevalnega odmeva?

OBISČITE POSTOJSKO JAMO
(Postojna pri Trstu in Opatiji, Italija)
Največje podzemsko čudo sveta.
Električna razsvetljava.
Motorna železnica.

Odprto vse leto.
Poslužite se ugodnosti
hotelskih in bencinskih
bonov ter znižanja
voznin na železnicih od
50 — 70%.

Pojasnila: ENIT, Petra Kociča br. 6, Beograd
in vse tujakoprometne pisarne

Domače vesti

Avto je oddan!

Mnogi, ki jih je pri sobotnem zvebanju »Jutrovih« nagrad izbral žreb, so v teku včerajšnjega dne nagrade že prevzeli ali po pošti prejeli. Uprava »Jutra« je takoj po končanem zvebanju pisarno obvestila vse dobitnike, gđno Danici Zupanovo v Vitanju pa je brzojavno obvestila, da ji je žreb naklonil najlepše darilo, avto. Srečna dobitnica se je nato včeraj sama potrudila v Ljubljano, kjer smo ji v uredništvu »Jutra« toplo čestitali in ji nato v garaži tvrde »Škoda« izročili avto. O izročitvi avtomobila bomo kaj več povedali v jutrnji številki. Takisto je včeraj prispel v Ljubljano g. Jože Dolinšek, električar iz Tržica, ki mu je sreča naklonila motorno kolo. V Ljubljani ali v okolici bivaajoči dobitniki so takisto sami prispeli v upravo »Jutra«, onim na deželi pa so bila darila poslana po pošti, odnosno jim bodo knjige odposlane, čim sporočijo, kaj so izbrali.

V današnjih pomembnih časih je VSAK INTELKTUALCO DOLŽAN, da čimbolj poglobi svoje znanje o tokovih, ki usmerjajo usodo našega naroda, Evrope, celovešta.

Kulturna in socialna revija

Misel in delo

je bogat mesečni zbornik gradiva, ki Vas postavlja sredi razvojnega toka današnjice. Njeni članki, njen obzorik, njena poročila — vsa njena vsebina je neobhodna vademecum za človeka, ki hoče globlje pogledati v bistvo naših kulturnih, političnih, socialnih vprašanj in ki si želi širokega razgleda na njih razvoj.

Naročite Misel in delo, našo najboljšo revijo.

Celoletna naročnina stane le 60 din, polletna 30 Din. Naročnino pošljite na upravo »Misel in delo«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 4.

Prošnje za čezkolesarske poštne štampilje se vlagajo do 10. junija v smislu že objavljenega razpisa. Izvršni odbor Jugoslovanske čezkolesarske lige dravske banovine (Ljubljana Knaflijeva 10) opozarja prošice, da naj v svojem lastnem interesu vložijo prepis prošnje na njen naslov.

Proslave 100-letnice varžadinske Narodne čitalnice so bile zaključene v nedeljo. Na pokopališču so okrasili grobove vseh zaslužnih mož ilirskih pokreta, prva ku Mircev dr. Stjepanu Miliševiću pa so na hiši, v kateri je živel, odkrili lepo spominsko ploščo. V slavnostni dvorani mestnega gledališča je bila zvečer slavnostna akademija, na kateri je govoril predsednik čitalnice prof. Filič, peli pa so pevci starih pevskih društev.

NOVOSTI

SVILE:

SVILENO PLATNO 21.—

IMPRIMEE 25.—

PIKČASTO 35.—

VZORČASTO 40.—

MAROCAIN 40.—50.—

OGROMNA IZBIRA

F. KS. **SOUVAN**
Mestni trg 24.

Tragična smrt kapetana Vekoslava Zelenka. Ponedeljsko »Jutro« je obseirne poročalo o nesreči, ki je v soboto zvečer zadela kapetana I. stopnje g. Vekoslava Zelenka iz Ljubljane, ko se je peljal z motokrilom proti Brežicam in je pri Senti Jernju zadal v Brežičev avto. Silovit sunek je vrigel g. Zelenka daleč od vozila. Hudo poškodovanega častnika so prepeljali v brežiško bolnišnico, kjer pa je žal včeraj podlegel. Pogreb bo jutri ob 17. iz pokopališča rodnega Mosteca na farno pokopališče v Dobovi. Z vodo in otroki iskreno sočustvujejo številni pokopniki tovariši in prijatelji. — V Radovljici je umrl g. dr. Jan Voves, bano-vinski zdravnik. Ugodnega pokopnika, ki je zapustil vodo in hčerko, bodo pokopali danes ob 17. — Na Glinah v Ljubljani je umrl g. Jože Medvešek, bibliotekar jurišne fakultete. K večjemu poletu ga bodo spremlili jutri ob 16. — Pokojnima blag spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje!

Lepe in dobre moške oblike lastnega izdelika priporočajo po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

u— Res. častniki in voj. uradniki so opozarjajo na pregled uniforme, ki bo v četrtek in petek 2. in 3. junija ob 17. v Mestnem domu na Krekovem trgu št. 2/I. V četrtek je na vrsti pešadija, v petek pa vse ostale vrste vojske.

u— Straškov koncert simfoničnega orkestra kr. garde pod vodstvom Johana Straussa ima naslednji spored: Najprej zaigra orkester koračnico opere »Tannhäuser« pod vodstvom kapelnika g. Živana-viča, nato v I. delu overture k operi »Cigani baron«, »Cesarski valček«, »Intermezzo« iz opere »Tisoč in ena noč«, polka »Pevče-vo veselje« in valček »Dobrodošče« iz »Dunajskega godca«. II. del začne zopet g. kapelnik Živanovič in zaigra Millojevi-čeve »Seoske scene« in Gotovčeve »Po-skrobnice« iz opere »Morana«. Nato dir-gira Johan Strauss »Fantazijo« iz opere »Netopir«, »Picatopolka«, valček »Vi-no, žena in petje«, »Perpetuum mobile« in končno valček »Na lepi, sinji Donavie«. Orkester kr. garde se sijajno uigral in šteje 80 članov. Koncert bo sivojstven po sestavi svojega sporeda in znamen-tem, svetovnoznanim dirigentu, vršil se bo v petek 3. junija ob 9. zvečer v veliki dvorani hotela Unica. Prodaja vstopnic pri blagajni kina Unica.

Še do petka zvečer

oddane obleke v kemično čiščenje, pilastraje, barvanje, pranje in svetločkanje perila izgotovimo sigurno do

BINKOSTNIH PRAZNIKOV

tovarna

Jos. Reich

u— Akademski pevski zbor to spet nastopil na samostojnem slavnostnem koncer-tu — ob priliki vsedravnega kongresa tr-govcev — v veliki dvorani hotela Unica v petek 10. junija ob 20 uri. Na sporedu bodo slovenske narodne pesmi v priredbah M. Tomca, Fr. Marolta, O. Deva Jos. Kojančiča. Prodaja vstopnic bo v vratarstvu loži na univerzi od 1. junija naprej v času od 8. do 18. ure.

»CORA«

kozmetični preparati tovarne M. E. Mayer — Wien, danes vodijo v kva-liteti in cen.

DROGERIJA KANC, LJUBLJANA

Zidovska ul.

u— Umetniški večer z zabavo, ki ga pri-redi Slovenska scena mladih, ne bo 10. ju-nija, kakor je bilo prvotno objavljeno, ampak na Vidov dan 28. junija. Podrobni spored bo objavljen.

u— Dvorana gospoda Martine v Zg. Šiški je kot nalašč grajena za predstave v večjem obsegu. Zato priredi Šentjakotško gledališ-če na binkostno soboto zvečer vselejorog »Nobene žene voč«! Vsi posetniki to pred-stave na domačem odru in gostovanih so bili v kritiki edini, da je to najbolj zabavni komad, ki so ga videli do zdaj. Vsi spodnji in zgornji Šiškarji in vsa bližnja ter daljna okolica bo z predstavo nad vse zadovolja.

NAJLEPŠE DARILO

za birmanca ali pridnega

dijaka je

FOTOAPARAT

s samoprijemcem za ceno

Din 300.—!

Zavečemo se Vas naučiti lepo fotografirati ter istega vedno radi zamenjamo za dru-gega, ako z istim ne bi bili zadovoljni ali če pride nov model iz tovarne.

Za prvovrstno kvaliteto jamči

Foto Tourist — Lojze Šmuc,

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Pot popije, ga naredi ne-škodljivega in ubije nje-gov duh edine Gregoričev »BOROSAN«. Zahtevajte brezplačen vzorec v Dro-geriji Gregorič, Ljublja-na, Prešernova ul. 5.

»JADRAN«

avtobusno podjetje d. d. — Ljubljana.

za avtobusno progo: Ljubljana—

Žužemberk—Kočevje—Sušak

VOZNI RED

Vožnja Ljubljana—Sušak tja in nazaj

Din 125.—, Veljavno 30 dni.

6.05 9.30 km Ljubljana 19.30 22.25

— 10.40 33 Velike Lašče 18.20 —

6.45 — 20 Grosuplje — 21.41

7.09 — 28 Vinska Gora — 21.25

7.15 — 33 Stična — 21.14

7.50 — 53 Žužemberk — 20.36

8.50 12.— 64 Kočevje 17.20 19.30

12.00 15.00 152 Sušak 14.00 16.00

Vojni spomini ob akademiji dobrovoljcev

Jeseni 1915. leta so združeni Avstro-Ma-džari in Bolgari pričeli od treh strani veli-ko in močno pripravljeno ofenzivo, ki je imela uničiti Srbijo in likvidirati bojišče na Balkanu. Srbska vojska z vojnimi dobro-voljci je skušala v junaških borbah zadržati naval sovražnikov, toda silni premoci so-vražne boje silie ni mogla odoliti, ker je bila premalo številna, zavezniki pa niso po-slali nobene pomoči, čeprav so jo bili obljubi-li. Pod takimi okolišninami se je morala srbska vojska z vojnimi dobrovoljci, ako-ravno je krčevito branila vsako ped zemlje, umakniti pozimi in v snegu preko Albanije na Kr. Albanski umik je zahteval ogromne žrtve in nepojmljive muke, ko je lakota uni-čila na tisoče ljudi. Toda v onih, ki so se re-šili, je vladalo čvrsto prepričanje, sveta in tajna vera v boljšo bodočnost. Najboljši zgled krepke znanjnosti in jeklene volje je dal vsem vrhovni poveljniki srbske vojske in vojnih dobrovoljcev regent Aleksander, ki se je na Krfu neumorno prizadeval, da svojo armado čimprej reorganizira in jo usposobi za nadaljnje vojne operacije, ki naj bi izvojevale končno zmago in osvoboditve našega naroda.

Prizadevanja regenta Aleksandra so bila končno kronana z uspehom, ko je konferen-ca zavezniških vojnih delegatov v Chantillyu na Francoskem po temeljitih poročih srbskega vojskega odposlanca in daljšem razmotrivanju sklenila na predlog maršala

Joffrea, da se srbska vojska z vojnimi do-brovoljci prepelje s Krfa na Solun. Tu je reorganizacija nazlo napredovala, ker je še vedno živ el spomin na slavno tradicijo srbske vojske in se je zbudil vojaški ponos ter je znagala odpornost srbskega vojaka in vojnega dobrovoljca. Tako se je na so-luskem bojišču ponovno pojavila srbska armada, ki je predstavljala ne veliko, toda izredno krepko in zanesljivo vojaško silo, ki je že v avgustu 1916. leta pričela močno ofenzivo proti združenim Bolgarom in Nem-cem in jih porazila pri Gornjemem, nakar so srbski bataljoni z vojnimi dobrovoljci naskočili 2525 m visoki Kajmakčalan, ga zavzeli in osvobodili Bitoli, del bodoče Ju-goslavije. V spomin na te zmagaje je dal pozneje vrhovni poveljniki regent Aleksan-der na Kajmakčalanu zgraditi kapelo in grobnico s posvetilom:

»Mojim divnim junakom, neustrašenim in zvestim, ki so s svojimi prsmi odprli vrata k svobodi in ostali tu kot večni stražarji na pragu domovine — Aleksander.«

Po zmagi na Kajmakčalanu pa srbska vojska z vojnimi dobrovoljci ni mogla pro-dirati naprej v notranjost Balkanskega polotoka, da bi osvobodila Srbijo in ostale jugoslovanske pokrajine, čeprav so bili na padaleci polni sile, morale in bojnega duha. Zavezniki namreč niso nudili zadostne ma-terialne pomoči in zato naša armada ni mogla uničiti sovražnika, katerega bojna sila je

NAJNAPETEJŠI KRIMINALNI FILM!

ZA MLADINO ZABRANJEN!

TIHOTAPCI

KINO SLOGA — Telefon 27-30
DANES PREMIERA ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

u— Železničarski mešani perški zbor iz Ruse velja v svoji domovini za enega naj-boljših bolgarskih zborov. Železničarski zbor iz Ruse ima odlikovanje Nj. Vel. bol-garskega carja, red za meštanske zasluge. Generalna direkcija bolgarskih železnic pa ga stavlja kot vzor vsem ostalim drugim železničarskim društvom. Ta zbor koncertira v Ljubljani na binkostno nedeljo dopoldne ob pol 11. v veliki filharmonični dvorani. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matic-e.

URE, zlatnino za birmo

A. FUCHS,
ZIDOVSKA UL. 3.

u— Gospodarski urad mestnega pogla-varstva v Beethovnovi ul. 7. dne 3. in 4. ju-nija ne bo sprejmal strank, ker bodo te-da čistili uradne prostore.

u— Ljubljanska podružnica SVD priredi v sredo dne 1. junija t. l. ob 16. »Praktično predavanje pinciranja sadnih pritiklavcev in sicer na vrtu g. Josipa Čemčarja v Gro-barjevi ulici 23. Te praktične vaje bo vodil g. višji sadarski nadzornik Josip Štrekelj. Članji in gostje vabljeni.

Lepe, medlo se lesketajo-će kožo po solnčenju na-pravi Tschamba Pii. Dro-gerija Gregorič dr. s o. s. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

u— V času, ko trajajo nabori je imetnik-pom pogostih obratov prepovedano vsa-ko točenje in prodajanje pijač nabornikom in njihovim spremljevalcem. Vsakomur je prepovedano v tem času pod kakršnimkoli imenom prodajati nabornikom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati in nositi. Nabornikom in spremlje-valcem ni dovoljeno nositi se s toj alkohol-nih piiač. Prestopki te narabe se bodo kaznovali po čl. 60. zakona o notranji upra-vi v gloto 10 do 500 din, oziroma ob nepla-tilu globe v odtrenem roku z zaporom od 1 do 10 dni ter z odvzomom alkoholnih pi-ljač, ki bi jih nosili s seboj naborniki ali njihovih spremljevalci. Ta naredba stopi v veljavo dne 1. junija 1938. in velja za čas od 1. do 15. junija ter od 20. do 31. avgusta 1938.

V zastarelih slučajih zapeke spremlja-nih po hemoroidih in oteklinah je na-ravna »Franz-Josefov« grenčica, užita tudi v malih količinah pravi blagoslov. »Franz-Josef« voda mlo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši upo-rabi nikdar ne odreče.

Opt. reg. S. tr. 15. 485/32

u— Uprava policije opozarja vse lastnike vprežnih in drugih vozil, da je prepovedano voziti, ki se pomikajo v isti smeri, voziti drugo poleg drugega (vstrie) in da morajo voziti drug za drugim. Posebno velja to za kolearje, ki morajo voziti vedno drug za drugim po desni strani ceste. Organom, ki vrše cestno kontrolno službo je naročeno, da posvečajo tej okolnosti posebno pažnjo in da prijavijo vse kršilce, ki bodo občinno kaznovani.

Iz Celja

u— Vsi v Celju pristojni rekruti-dijaki, ki želijo letos nastopiti vojaško službo, morajo najpozneje do 1. avgusta vložiti pri komandi celjskega vojaškega okrožja prošnjo za vpoklic. Razglas je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva.

u— 18 škotov v Celju. Včeraj ob 8. zju-traj so prispeli na povratku iz Budimpe-šte s posebnim vlakom v Celje nadškof iz Vidma, nadškof iz Zadra, 16 italijanskih škotov in 150 duhovnikov ter okrog 300 civilistov, po večini italijanskih dijakov. Gostje so si po pozdravu na kolodvoru ogledali mesto, škofje pa so masevali v vseh celjskih cerkvah. Ob 10. so se gostje odpravili proti Ljubljani, vzlikajoč Ju-go-slaviji in prepevajoč »Glovezmoz«.

»Ukročni trgovaček« v komediji zakonskih kapric

Osma žena Modrobradca

KINO MATICA — 21-24

Claudette Colbert

Gary Cooper

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Razkrinkane metode gangsterjev, ki tihotapajo ljudi v Ameriko. — Divja borba policije z zločinci, oboroženimi z vsemi sredstvi mo-derne tehnike. Strašne muke ubo-gih žrtve, ki plačajo pogosto svoj nepremišljen korak z lastnim življenjem.

u— Zrebanje številki za razpisane nagra-de pri filmu »Zloraba zaupanja« se je vrši-lo v nedeljo popoldne pri filmu »Hajduk Ja-muški«. Izrebanih je bilo 15 števil in si-cer: I. darilo weekend-kovčog (Mislej & Kramar) je zadela številka 1236; II. darilo: pokromana namizna ura (Fa. Lečnič An-ton) števil. 159; III. foto-aparat Kodak (Vrto-vec Filip) števil. 1063 (prejela gospa Červen-ka Zinka, soproga knjigovodje, Celje, Kersni-kova 40); IV. kristalna vaza (Fa. Weiner) števil. 1434 (prejela gospa Horvat Jožica, že-na zavarov. potnika, Zavodna 63, Celje); V. darilo: svilen damski dežnik (Vranjek) števil. 2127 (prejel Križanič Rudolf, dijak V. c. razr. drž. roalne gimnazije v Celju); VI. darilo: damsko avileno blago (Fa. Hladin Va-lentin) števil. 567; VII. 3 lopo vezane knji-garje (Mohorjeva knjigarna) števil. 297; VIII. darilo: steklenica prvostanske francoskega Forvil parfuma (Drogerija Sanitas) števil. 481; IX. steklenica kolonske vode (droge-rija Sanitas) števil. 111; X. darilo: elektri-ka namizna svetiljka (Florjančič) števil. 936; XI. darilo: damska avilena garnitura (mo-dna trgovina Vračko) števil. 615 (prejela gospa Rozman Amalija, žena ključ. mojstra, Celje, Za kresjelo 12); XII. darilo: dvomesečna brezplačna nakaznica za kino »Union« števil. 1012; XIII. dvomesečna brezplačna nakazni-ca za kino »Union« števil. 294; XIV. dvome-sečna brezplačna nakaznica za kino »Union« števil. 560; XV. darilo: dvomesečna brezpla-ča nakaznica za kino »Union« števil. 1513. Vsi obiskovalci filma »Zloraba zaupanja« katerih številke so izrebane, naj se zgledajo v teku enega tedna v pisarni kina »Union«, kjer lahko dvignejo nagrade. V primeru pa, da se v teku enega tedna kdo izmed izre-banih ne zgleda in ne dvigne darila, se bo za ta darila vršilo ponovno zrebanje, nato prosti kino vse obiskovalce tega filma, da vstopnice hranijo.

KINO METROPOL.

»KOMPROMITIRANA NEVESTA«

u— Druga javna produkcija gojenecv Glasbene Matice v Celju bo danes ob 19. v gledališču. Vstopnine ni. Vstop pa je do-voljen samo s sporedom, ki se dobi pri blagajni.

Kino Union. Danes zadnjikrat film v slo-vaškem jeziku »HAJDUK JANUSIK«.

u— Prometna nesreča. Ko se je vračal 19-letni dijak Anton Jakob iz Zavrha pri Dobru v soboto iz celjske bolnišnice, ga je na Mariborski cesti pri rudarski šoli po-vozil tovorni avtomobil in mu zlomil desno nogo nad koleno.

u— Pod vozom. V soboto se je s hmo-levkami naložen voz prevrnil na 38-let-nega kamnoseka Franca Zimerla iz Mar-iborice pri Oplotnici in mu zlomil hrbten-i-co.

u— Tragična smrt. Dne 3. t. m. si je 78-letna kočarjeva žena Franciška Ogra-jenska v Črnuče pri St. Janžu na Vin-ski gori pri padcu zlomila desno nogo. Kmahu pa se je pojavilo še zastrupljenje krvi in Ograjenska je v soboto v celjski bolnišnici podlegla.

Iz Maribora

u— Drvi premiera »Divjega lovca«. V. P. Matkovi režiji bo drvi v Narodnem gledališ-ču poslednja letošnja dramska premiera. Uprizori se Finžgarjev »Divji lovec«. Nastoi-li ves dramski ansambel, v naslovni vlogi Fran Blaž, v vlogi Majde pa Branka Rasber-gerjeva.

u— Davčne zadeve. V smislu razgla-sa davčne uprave za mesto Maribor je razpored zgradarine za 1938. razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezancem pri davčni upravi soba št. 7. in sicer v času od 1. do 8. junija t. l.

u— Konjersko društvo za dravsko ba-novino ima sejo glavnega odbora v soboto, dne 11. junija ob 19.30. občni zbor pa bo 12. junija ob 10. v Mariboru v hotelu »Orel«.

u— Naplavljeni trupli. Pri Dolnji Bistrici pri Orenševah je naplavila Mura 45 do 50 let starega utopljenca. Truplo je 178 cm vi-soko. Na glavi je koža presekana, ni pa po-škodovana lobanjska kost. Sklepati je, da je bila poškodovana koža na glavi zaradi udar-cov po strugi. Pri Omureku pa je naplavila Mura truplo 30-letnega tvmiškega delavca Franca Tišlerja iz Sladke gore, ki je bil za-poslen pri sladkorski tvornici lepenc. Lov-il je po Muri drva in je pri tem utonil.

u— Letna čistoletja v zavezniških državah pri-bolj solunski fronti ono važnost, ki jo je imela po svojem geografsko strateškem položaju. Napori regenta Aleksandra so do-segli popoln uspeh, ko se je 15. septembra 1918. pričela velika ofenziva, ki je zrušila solunsko fronto in odprla pot v notranjost Balkanskega polotoka. Po vrsti so padle utrjene postojanke: Dobro polje, Vetrnik, Kravica, Sokol, Kozjak in 28. septembra so Bolgari že sklenili premirje. Rezultat zma-ga je bil: 90.000 ujetnikov in 800 zaplenje-nih topov. Četrti dan po bolgarski kapitu-laciji je Hindenburg, generalnišim nemške armade poslal nemškemu kanclerju nasle-dno brzojavko:

»Ker je sovražna vojska prebila solunsko fronto in je Bolgarija kapitulirala, a mi ni-mamo svežih rezerv, je potrebno, da takoj sklenemo mir s sovražnikom.«

Po bolgarskem premirju se je ofenziva enerzično nadaljevala in sledila je kapitu-lacija Turčije. Nemške in avstro-ogrske di-vizije, ki so zamenjale razpadlo bolgarsko vojsko, niso mogle zadržati zmagovite ju-goslovanske bojnege pohoda. V 40 dneh je srbska vojska z dobrovoljci prodrla na Dunav in Savo, vkorakala v Beograd in hi-tela napred, da osvobodijo vse jugoslovanske pokrajine in jih združi v enotno državo.

Posledice preboja solunske fronte so bile prav izredne. Porazu Bolgarije je sledila kapitulacija Turčije in zveza Berlin-Car-grad je bila presekana. Zavezniški so bote s turškega bojišča uporabili za boj proti Nemcem, ki so izgubili prirodne zaklade v

stela nad pol milijona dobro opravljenih in modernih oboroženih vojakov. Z ozirom na vse te okolnosti je ofenzivi 1916. leta slovi-la pozicijska borba, ki je s kratkim presled-kom trajala vse naslednje leto do septem-bra 1918.

V tem času se je vodila odločna vojno-po-litična akcija pri zavezniških, da se pomoči solunski bojišče z novimi vojaškimi silami in na ta način omogoči solunski armadi na-daljeovati uspešno ofenzivo proti Sofiji in Donavi. Po navodilih regenta Aleksandra je srbski vojni delegat na drugi medzave-zniški vojni konferenci v Chantillyju vse-stransko utemeljeval važnost bojišča na Bal-kanu in prepričal zavezniške, da bi osvoto-ditev Srčije in jugoslovanskih pokrajin pre-sekala zvezo Berlin — Carigrad ter pospe-šila konec vojne. Zato so zavezniški spre-jeili predlog srbskega vojnega odposlanca, da se solunska armada ojači in vsi dobrovoljci iz Rusije, Amerike in od drugod transpor-tirajo čimprej v Solun, obenem pa so sklenili, da se pomladi 1917. leta prične nova ofenzi-va na solunski fronti v smeri proti severu. V tem času so že prispeli številni dobro-voljci iz Rusije v Solun, ki so znatno okre-pili srbske bojne enice in se udeležili napovedane ofenzive v aprilu in maju 1917. Toda ta ofenziva je bila kratka in ni dose-gla zaželenega uspeha, ker zavezniški niso poslali pomoči v taki meri, kakor so jo bili obljubili. Zopet se je pričela pozicijska bor-ba, medtem pa je regent Aleksander neu-trudljivo nadaljeval vojno politično akcijo z namenom, da pri vodilnih vojaških in dr-

Vsak je bil navdušen, kdor je videl vlezabavno opereto

Čarobna igra z Marto Eggerth odličnih komikov in ansamblomTheo Lingen — Hans Moser — Paul Hörbiger — Rudolf Carl in Lucie Englisch
Tega sporeda ne smete zamuditi!
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

KINO UNION, tel. 22-21

Proslave prezidenta dr. Edvarda Beneša

Povsod je naš narod porabil priliko, da manifestira svojo ljubezen do bratskega naroda in njegovega voditelja.

Letošnji rojstni dan predsednika bratske Čehoslovaške dr. E. Beneša se je po vsej Jugoslaviji praznoval posebno iskreno in slovesno, s čimer se je zgornjo izpričala neomajna zvestoba našega in čehoslovaškega naroda. V oseh poglavarja bratske republike je naša javnost počastila ne samo junškega predsednika bratske države, marveč tudi ves čehoslovaški narod, ki je v sedanjih težkih pokazal vso svojo veliko politično zrelost, svojo narodno zavednost in neustrašnost. Proslave so bile tem pomembnejše, ker je naša javnost še v živem spominu nedavni praški poset predsednika narodne skupščine g. Čirika, ki je o priliki dvajsetletnice naše znamenite praške prisega vnovič potrdil nerazdvojno bratstvo obeh zaveznikov narodov ter svečano ponovil zaobljubo večne medsebojne zvestobe.

V Beogradu

Proslava rojstnega dne poglavarja čsl. republike dr. E. Beneša v naši prestolnici se je vršila v Kolarčevi dvorani, ki jo je domoljubno občinstvo napolnilo do zadnjega kotička. Nj. Vel. kralja Petra II. je na slavnosti zastopal g. polkovnik Cesaric, poleg osebja čsl. diplomatskega in konzularnega predstavništva sta se pridružile udeležili tudi francoski poslanik g. Raymond Brugère in rumunski poslanik g. Cadere. Z večjimi odposlanci so bili na slavnosti zastopani: jugoslovenska vojska, Narodna skupščina in senat ter razna domoljubna in kulturna društva.

Večer je otvorila godba kraljeve garde s čehoslovaško in jugoslovensko državno himno. Nato je g. Čiric, predsednik Narodne skupščine kot predsednik Zveze čsl. jugoslov. lige imel toplo občuten govor o slavljenju dr. Benešu kot politiku in državniku, borcu za evropski mir in odličnemu prijatelju našega naroda. Dr. Čiric je izjavil, da so navzoči neprestano prekinjali z odobravanjem in ime poglavarja čsl. republike je bilo iztočnica, ki je ves večer vzbujalo viharne aplavze na naslov slavljenca, čsl. države in vrlega čsl. naroda. Za dr. Čiricem so govorili še: predsednik prestolnice čsl.-jugoslov. lige, načelnik ministrstva g. Ljubomir Hofmanović, dr. Miroslav Vračević, predsednik Udruga nekdanjih čsl. dijakov ter g. Jos. Vizek, predsednik čsl. kolonije v Beogradu. Tudi besede omenjenih govornikov je občinstvo sprejelo z navdušenimi ovacijami dr. Benešu, Pragi in čehoslovaški.

Lepo uspelo slavlje je zaključil simfonični orkester kraljeve garde s uverturo iz Smetanove »Libuše« in z Dvořákov »Simfonijo iz onega sveta«.

V Zagrebu

Veličastno proslavo rojstnega dne predsednika Čehoslovaške dr. E. Beneša sta organizirali zagrebška čsl.-jugoslov. liga in tamonajša čsl. kolonija. Prirreditelj se je vršila v čehoslovaškem domu in se je poleg predstavnikov raznih ustanov in organizacij udeležil tudi zagrebški župan dr. Todor Pejić. Slavnostni govor je imel univ. prof. dr. Smetanka, ki je orisal znamenito osebnost predsednika dr. Beneša kot moža ogromnih zaslug za svoj narod, kot vzor čsl. in slovenskega domoljuba in kot enega prvih državnikov povojne Evrope. Naslednji govornik dr. Lujo Thaller je naglasil osobito potrebo tesnejšega sodelovanja slovenskih narodov po vzorcu prizadevanj predsednika dr. Beneša ter izrazil trdno prepričanje, da se bo brat-skemu čsl. narodu pod modrim vodstvom slavljenca gotovo posrečilo premagati vse sedanje težave. Oba govora je občinstvo sprejelo z navdušenimi odobravanjem in živahnimi pozdravi dr. Benešu in čsl. republiki.

Lepa manifestacija se je zaključila s nekoliko recitacijami in glasbenimi točkami. Še prej pa je generalni konzul g. dr. Fr. Ressel zahvalil prisotne za udeležbo in za toplo bratsko čustvovanje do čsl. naroda.

V Skoplju

V veliki dvorani univerze se je vršila močnata manifestacija slovenskega bratstva o priliki proslave rojstnega dne predsednika čsl. republike dr. E. Beneša. Prirreditelj so prisostvovali: ban vardarske banovine g. Marko Novaković z načelniki posameznih oddelkov, čsl. konzul dr. Jaroslav Macháček s člani čsl. kolonije, dekan filozofske fakultete dr. Mita Kostić s profesorskim zborom, množica meščanov.

prej zasedeni Srbiji, zavezniški Bolgariji in Turčiji. V notranjosti Avstro-ograrske je revolucionarno gibanje doseglo svoj višek in habsburška monarhija se je razsula. Oni, ki so vojno izvalili, so jo tudi izgubili. Nemci na zapadnem bojišču s protinapadi niso uspeli in neprestani umiki so jih prisilili, da so sklenili premirje 11. novembra 1918. Svetovna vojna se je zaradi preboja solunske fronte pol leta prej zaključila. Dogodki so se vrstili z bliskovito naglico in 1. decembra 1918. je regent Aleksander v imenu svojega očeta kralja Petra Osvoboditelja proglasil ukinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v jugoslovensko narodno državo. Poleg Jugoslavije pa sta na razvalinah avstro-ograrske monarhije vzkli Čehoslovaška in Poljska.

V spomin na vse dogodke, ki so v zvezi s solunskim bojiščem in kot uvod v jubilejne svečanosti ob dvajsetletnici naše Jugoslavije bo sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani priredila dne 2. junija ob 8 uri zvečer v dvorani Kazine akademije, katere se bo udeležila naša javnost in se na ta način oddolžila spominu onih herojev, ki se niso bori za čast, nagrado, priznanje ali kaj sličnega, marveč so se borili in žrtvovali svoja življenja za našo narodno osvoboditev in ukinjenje. Z udeležbo na akademiji bo naša javnost pokazala, da zna ceniti te junake, ki naj bodo izpodbudili in vzpodbudili mlajšo generacijo, da bodo tudi one sposobne žrtve, če jih bo domovina od njih zahtevala.

Dr. T.

nov, dijakov in zastopnikov raznih domoljubnih društev.

Večer je otvoril nekdanji praški dijak, univ. prof. dr. Fr. Mesmesel kot predsednik Jugosl.-čsl. lige, ki je s pomočjo skopske čsl. besede priredila ta častni večer. Govornik je svoj pozdravni govor zaključil z naslednjimi besedami: »Nam tako dragi domovini g. dr. Beneša želimo srečo, blagostanje in procvit, nje poglavarju pa dolgo in srečno življenje.« V dvorani je izbruhnil vihar navdušenja, ki se dolgo ni hotel poleči. O življenjskem delu slavljenca je nato govoril g. Suchý, dr. Aleksej Jelačić pa je pokazal narodnostno stanje na čehoslovaškem v pravi in objektivni luči. Svečanost se je zaključila s koncertnimi točkami.

V Sarajevu

Sarajevo je proslavilo rojstni dan predsednika dr. Beneša s svečano akademijo, ki so se udeležili zastopnik bana gosp. Krečković, generala gg. Aselić in Djordjević, starosta sarajevskega Sokola dr. Pesarović, podžupan dr. Ljesković, narodna poslanca Jovan Zagorac in Mustafa Muhalić, konzularni kor in množice Sarajevčanov. Pozdravni govor slavljenca je imel predsednik Jugosl.-čsl. lige dr. Šeparović, nakar sta govorila še predsednik »Obce« g. Čika in konzul g. Tichý. Po predavanju dveh filmov iz življenja čsl. naroda in čsl. vojske je bila svečanost zaključena ob prisrčnih manifestacijah čehoslovaškemu narodu.

V Ljubljani

V sototo zvečer je priredil v Franciškanški dvorani šolski odbor Jč lige prireditelj

Gospodarstvo**K uvozu 1000 vagonov pšenice**

Ze v zadnji sobotni številki smo poročali, da je gospodarstvo-finančni odbor ministrov v petek sklenil, dovoliti uvoz 1000 vagonov pšenice brez plačila carine. V vojvodinskih žitnih krogih je ta načelni sklep zbudil veliko pozornost. Ker naslednji dan, to je v soboto, novosadska blagovna borza ni poslovala, ni bilo mogoče takoj presoditi, kakšen vpliv je imel ta načelni sklep gospodarstvo-finančnega odbora ministrov na ceno pšenice. Na večeršnjem borznem sestanku v Novem Sadu pa ni prišlo do pričakovanega občutnega padca cene, kakor so ga mnogi napovedovali. Cena pšenice je popustila le za 2 do 3 din pri meterskem stotu, cena moka pa za 2.50 din. Včerajšnji promet na novosadski borzi ni bil znan, ker so mlini pri nakupu rezervirani in so se obrnili v teku sobote na »Prizad« ter povpraševali, če bodo mogli dobiti določene količine pšenice, ki jo bo »Prizad« uvozil iz inozemstva.

Doslej še ni bilo mogoče točno ugotoviti, zakaj so cene pšenice na našem trgu tako hudo narasle. Nekateri trdijo, da so razpoložljivo blago pokupili spekulant, drugi pa zopet zatrjujejo, da so se vojvodinski kmetje gospodarstvo opomogli in da sami spekulirajo s pšenico, kolikor jo še imajo, ker niso nujno primorani prodajati svojega blaga, tretji pa so mnenja, da je pšenice pri nas le malo in da ne bomo mogli kriti domače potrebe. Čeprav cena pšenice pretekli petek, ko je prišla znova narasla, ni dosegla one višine, kakor pred 14 dnevi, ko je skoro dosegla 250 din, vendar pomeni sedanja cena 220 do 223 din za potrošnika, da smo še vedno za 100% nad pariteto na svetovnem tržišču.

V vojvodinskih trgovskih krogih je načelni sklep o uvozu 1000 vagonov pšenice zbudil presenečenje, ker so mnogi raču-

načeli, da bo »Prizad« uvozil največ 100 do 200 vagonov. Dovoljen uvoz 1000 vagonov pšenice ima predvsem namen, kriti eventualni primanjkljaj v preskrbi našega domačega trga do nove letine in olajšati prehod k ceni za novo pšenico, ki se bo morala prilagoditi svetovnemu trgu, kajti izključeno je, da bi se sedanja izredno visoka cena lahko še držala po novi letini. Obenem naj se s tem onemogoči, da bi maloštevilni spekulant, ki tako zadržujejo blago, lahko svoje zaloge prodali po tej izredno visoki ceni. Na merodajnih mestih tudi pričakujejo, da bo ta ukrep pripomogel k temu, da se bodo pojavile na trgu naše preostale zaloge. Po sodbi strokovnjakov naša letošnja letina najbrž ne bo obilna, vendar ni verjetno, da ne bi bila manjša nego je potrebno za kritje domače potrebe.

Lansko pšenično letino je naše kmetijsko ministristvo ocenilo na 23.5 milijona metrskih stotov, to je 235.000 vagonov. Če k temu pristojemo še 5000 vagonov, kolikor nam je sredi lanskega poletja preostalo od prejšnje letine, tedaj dobimo količino 240.000 vagonov. Za setev je bilo porabljenih po računu strokovnjakov 37.500 vagonov pšenice, domače potrebe pa so lani ocenili na 170.000 vagonov. V celoti bi torej potrebovali po tem računu za domačo potrebo in setev 207.500 vagonov in bi morali ostati za izvoz 32.500 vagonov. Na tej osnovi so lani v jeseni izračunali, da bomo lahko izvozili okrog 25.000 vagonov pšenice. Dejansko pa je znašal izvoz od lanskega 1. julija le 10.300 vagonov in še ta količina izvoza je bila prevelika, kakor se je sedaj izkazalo. Očitno je bila lanska cena pšenice prevelika, prevelika, verjetno pa je, da so bile obenem prevelike privatne cene glede višine domače potrebe.

V ostalih krajih

Tudi v prejšnjih drugih krajih Jugoslavije, zlasti tam kjer delujejo čsl.-jugoslov. lige so se vršile lepe proslave. Povsod je sodelovalo Sokolstvo, ki je deloma te proslave tudi samo organiziralo. Naš narod je porabil priliko, da izrazi svojem ljubostanju do prezidenta CSR in svoji ljubezni do bratskega in zavezniskega čehoslovaškega naroda.

V Mariboru

V proslavitev rojstnega dne prezidenta bratske čehoslovaške republike dr. E. Beneša je bila v nedeljo zvečer v mariborskem Narodnem gledališču svečana predstava Smetanove »Dalibora«, ki je odlično uspela. Predstave so se polnoštevilno udeležili člani Jugoslovensko-čehoslovaške lige in Čehskega kluba.

drugi mestih pričeli s vrtanjem. Leta 1917. pa so pri Bujavici poleg Lipika odkrili v globini 351 m velike količine zemeljskega plina in deloma tudi nafte. Plin prihaja tu iz zemlje s pritiskom 30 atmosf. Vsi ti znaki kažejo, da morajo biti v tem okolju znatna petrolejska ležišča. Zato je upravičeno pričakovanje, da bo novo sistematično vrtanje dalo dobre rezultate.

Stanje Narodne banke

Narodna banka je objavila svoj izkaz od 22. t. m., iz katerega je razvidno, da se je zlata rezerva v tretji četrtini maja povečala za 1.1 na 1826.9 milijona din (lani 1667.1) devize izven podlage pa so narasle za 6.6 na 363.3 milijona din (lani 766.1). Menična in lombardna posojila so v tretji četrtini maja nazadovale za 6.2 na 1554.6 milijona din (lani 1701.4).

Obtok bankovcev se je skrčil za 72.5 na 583.4 milijona din (lani 5284.1), obveznosti na pokaz pa so se istočasno povečale za 70.1 na 2467.1 (lani 2292.0); narasle so predvsem obveznosti na pokaz po raznih računih za 90.8 na 1047.1 milijona din (958.2), nadalje se je povečalo dobroimetje glavne državne blagajne za 19.0 na 72.8 milijona din (54.7), zmanjšale pa so se naložbe na žirovni računih za 40.0 na 1547.2 milijona din (1279.1).

Vrednost zlate podlage skupaj z oficialno premijo je znašala 22. t. m. 2347.6 din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 27.61% (prejšnji teden 27.59%).

Gospodarske vesti

Tvornica aluminija v Lozovcu povečuje glavnic. Iz Beograda poročajo, da bo Tvornica aluminija d. d. v Lozovcu, povečala svojo glavnicu od 10 na 20 milijonov dinarjev z izdajo novih 100.000 delnic po 100 din. Kakor je znano, je tvornica aluminija v Lozovcu pričela obratovati lani 1. julija in je bila ustanovljena na podlagi posebne uredbe, ki nudi podjetju velike davčne in fiskalne ugodnosti. Z novo uredbo, ki je izšla nedavno, so podjetju priznane nove ugodnosti za povečanje obrata. Lani je tvornica obratovala vsega 6 mesecev in izkazuje bilanca za polletno obratovanje 555.500 din čistega dobička. Bilančna vsota znaša po stanju ob koncu lanskega leta 25.4 milijona din. Na glavnicu 10 milijonov din je bilo do konca lanskega leta vplačanih 6.8 milijona din, rezerve pa so izkazane z zneskom 1.5 milijona din. Med aktivami so izkazane investicije s 16.7 milijona din, blago znaša 1.7 milijona din, dolžniki pa znašajo 6.9 milijona din. Družba je imela ob koncu leta za 16.1 milijona din dolga.

Portorose Terme
(1 uro od Trsta)
SLANE, BROMOVE IN JODOVE KURE
PLAZNO KOPALIŠČE
PALACE HOTEL
HOTEL I. REDA (200 SOB)
MONDENI PENZION
Sport. Športališče. Oddah.
INFORMACIJE I. RANKI HOTEL
PORTOROSE (TRISTE)

Carinski tečaj za preračunavanje zlatih angleških funtov. Finančni minister je odredil, da se do nadaljnjega pri pobiranju skupnega davka na poslovni promet in luksuznega davca ter pri plačilu carine »ad valorem« za blago, ki se uvozi iz inozemstva ter je fakturirano v zlatih angleških funtih, preračunajo zlati angleški funti v dinarje po tečaju 375.90 din za 1 zlati angleški funt.

Kmetstva posejilnica ljubljanske okolice zopet prosto izplačuje svoje stare vloge, in sicer vloge do 1000 din v celoti, od vlog do 2.000 din 25%, od vlog do 5.000 din pa 10%. Merodajno je stanje vlog na dan 1. marca 1935. Poleg tega se izplačajo počenši s 1. julijem t. l. še polletne obresti vseh vlog, brez odzira na višino vlog, za prvo polletje 1938. Ze izvršena, po uredbi predvidena izredna izplačila po 1. marca 1935. se bodo pri izplačilih upoštevala. S tem je tudi ta zavod, ki je šel med velikimi ljubljanskimi denarnimi zavodi zadnji pod zaščito, pričel postopno izplačevati svoje stare vloge in kakor čujemo je pričakovati, da bodo v kratkem času oproščene še nadaljnje vloge.

Borze

30. maja

Na ljubljanski borzi so danes avstrijski šilingi popustili in so bili zaključeni po 8.58. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.43 (v Beogradu po 8.45), v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 29. Nemški klirniški čeki stanejo v Ljubljani,

Kopališče LIPIK
uspešno zdravi
ŽIVČNO PREUTRU-
JENOST in ostale
ŽIVČNE BOLEZNI

Beogradu in Zagrebu 14.50, za junij pa v Zagrebu 14.4750 in za konec julija 14.50.

Na zagrebškem efekttnem tržišču se je Vojna škoda pri stalni tendenci trgovanja po 483.50 — 484 (v Beogradu po 484.25). Promet je bil še v 6% begluških obveznicah po 92 (v Beogradu po 93.25).

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2416.14—2428.76, Berlin 1756.02 — 1769.90, Bruselj 738.95 — 744.01, Curih 996.45 — 1003.52, London 216.09 — 218.15, New York 4341.62 — 4377.94, Pariz 120.86 — 122.30, Praga 152.14 — 153.24, Trst 229.24 — 232.32.

Curih. Beograd 10, Pariz 12.20, London 21.7275, New York 438.625, Bruselj 74.0750, Milan 23.08, Amsterdam 242.3250, Berlin 174.40, Dunaj 40.50, Stockholm 112.0250, Oslo 109.20, København 97, Praga 15.26.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 482.50 — 484, 4% agrarne 62 den., 4% sevrne agrarne 62 den., 6% begluške 92 — 93, 6% dalm. agrarne 92.25 — 92.50, 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 99.50 — 100, 7% Drž. hip. banka 99.50 den., 7% Blair 94.12 — 95.50, 8% Blair 99.25 — 100; delnice: Narodna banka 7300 den., PAB 228 den., Trboveljska 205 — 225, Sečera Osej 100 den., Isis 25 den.

Beograd. Vojna škoda 484 — 484.50 (484.25), 4% agrarne 62.75 — 63, 4% sevrne agrarne 63 den., 6% begluške 93 — 93.50 (93.25), 6% dalm. agrarne 92.25 — 92.50 (92.50), 7% stabiliz. 99.50 den., 7% invest. — (100), 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 94.25 — 94.75 (94.50), 8% Blair 98.50 — 100 (99), Narodna banka 7325 bl., PAB 231 — 232.

Blagovna tržišča

ZITO

Winnipeg. 30. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 107.75, za julij 90.50, za oktober 75.50.

Novosadska blagovna borza (30. t. m.). Tendence mirna. Pšenica: 78/79 kg; baška 218 — 220; sremka 218 — 220; banatska 212 — 218; baška potiska 220 — 223. Korn: baška 115 — 116; banatska 111 — 112. Oves: baška 180 — 185; slavonski 180 — 185. Ječmen: baška in sremski 63/64 kg 322.50 — 332.50; >2< 302.50 — 312.50 >5< 282.50 — 292.50; >6< 282.50 — 272.50; >7< 282.50 — 292.50; >8< 122.50 — 127.50. Otrba: baška in sremski 110 — 117.50.

Zločin**v Levcu pri Celju**

Celje, 30. maja.

V nedeljo zvečer so se v Majčičevi gostilni v Levcu pri Celju sprijeli v stekli Karol P. iz Levca, Avgust L. z Ostrožnega in Viktor K. iz Arje vasi. Gostilničarka jih je skušala pomiriti. Ker ji to ni uspelo, je poklicala na pomoč 31-letnega, v cinkami zaposlenega delavca Josipa Jankovića iz Levca, ki je bil pri nekem prijatelju v isti hiši na obisku. Jankovič je začel fante miriti. L. pa je pograbil sesalno kolesa in udaril z njo Jankovića po ramenu. Nato so skočili ostali gostje pokonci in vrgli omenjene tri fante iz gostilne. Fantje so v oddaljenosti kakih 20 metrov od gostilne obstali in se začeli znova prepirati. Jankovič je stopil k njim in jih začel zopet miriti. Bilo je okrog 22. Nenadoma pa se je Jankovič zgrudil. Eden izmed omenjenih treh fantov ga je bil napadel z nožem in mu prizadejal nad sremcem deset cm dolgo rano ter mu prerezal prsi od desnega ramena počez do trebuha. Jankovića so prepejali z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnišnico, kjer pa je danes ob pol 4. zjutraj podlegel težkim poškodbam. Njegovo truplo so danes popoldne obducirali.

Orožniki so danes aretirali Karla P., Avgusta L. in Viktora K. in jih izročili sodišču. K. zanika krivdo, ostala dva aretiranca pa trdita, da je K. zabodel Jankovića. Zalostni dogodke je izzval v Celju in okolici veliko senzacijo, saj v teh krajih še mnogo let ni bil izvršen uboj.

DAMSKÉ POLETNE OBLEKE

F. I. GORIČAR, sv. Petra cesta 29

Kostume, plašče in obleke izdelujemo tudi po meri v najkrajšem času

Avtomobilisti, pozor!

IZVENKARTELNI BENCIN

1 liter Din 5.20

pri črpalkah tvrdke

AVG. PEČNIK

DUNAJSKA CESTA — STROJICE — JEMICA

Nabava zavijakov in odvijakov (Holzschrauben)

20. junija 1938 leta ob 11. uri se bo vršila v štabu zrakoplovne vojske

druga javna ofertalna licitacija za nabavo raznih zavijakov in odvijakov

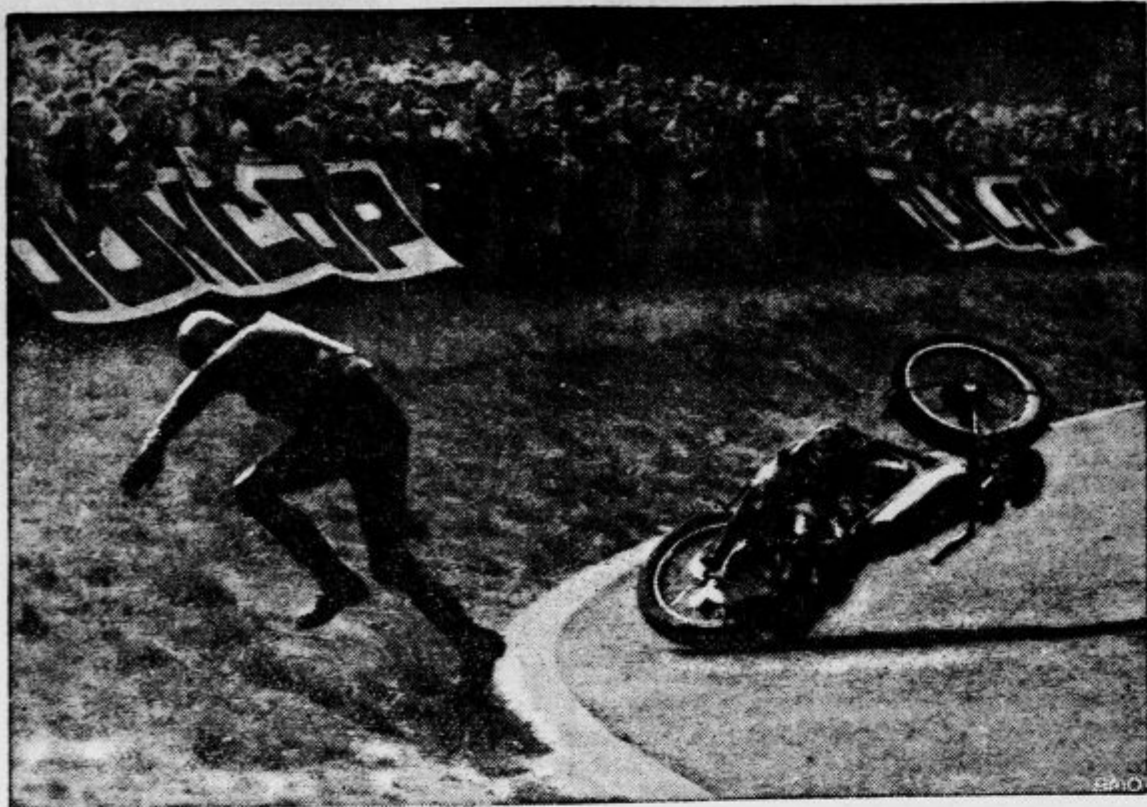
v vsem po pogojih prvi licitacije.

Pogoji se morejo ogledati vsak delavnik od 8.—13. ure pri dežurnem častniku tega štaba ali kupiti za 100 dinarjev.

Kavcija za naše državljane v znesku 5%, za tuje 10% se položi pri blagajni Agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske VMT br. 7863 od 23. maja 1938. l.

Z motocikla je odletel

V Londonu so nedavno imeli motociklistične dirke, pri katerih je vrglo tekmovalca C. W. Davisa na nekem ovinku z motornega kolesa (slika)

Svet brez prostora in časa

Vesoljstvo je napolnjeno z valovi

Moderna znanost je pokazala, da je vsako telo, vsak prostor od najmanjšega individua do vesoljnosti napolnjen z valovi. Ni samo radio, ki temelji na valovnem sistemu. Že Pitagoras, nesmrtni oče znamenitih matematičnih izrekov, je odkril valove, ki jih je označil za nosilce tako zvane glasbe sfer. Zemlja je po njegovih trditvah prepolna zvokov, ki jih je mogoče doznati z intuitivnim čutom. Do naših dni je bila znanost napram njegovim naukom o svojevrsni zakonitosti sveta precej nevarna. Naša doba pa je dokazala, da je s prilično preprostimi pripomočki res mogoče izvajati zvok iz etra.

Če je pa vse vesoljstvo napolnjeno z valovi, ki jih je treba le loviti, tedaj je pojem prostora zelo relativen, kajti s samo ob sebi umevno lahkoto je n. pr. mogoče v Ljubljani ujeti valove n. pr. iz Londona in tako dalje. Posebno zanimiv moment valovnega raziskovanja pa je tudi nova ugotovitev, da valovi, ki jih oddaja kakšna radijska postaja, niso prikočeni samo v trenutku, ko jih ujamemo, temveč da trajajo objektivno še v bodočnosti in da bi

jih bilo mogoče ujeti še pozneje z novimi, izboljšanimi pripravami. V tem se razodeva brezčasnost, kajti če valovi, ki so že bili tu, še eksistirajo, tedaj je minljivost vsega premagana.

Tudi človeški možgani imajo svoja izžarevanja in razni znanstveniki so zgradili priprave, ki lovijo te valove iz človeških možganov. S pomočjo takšnih priprav skušajo zdravniki dobiti vpogled v duševno stanje svojih pacientov. Na ta način je bilo mogoče spoznati marsikatero, doslej še neraziskano duševno bolezen.

Neki kirurg je po drugi strani ugotovil, da izhajajo iz vsakega organizma električni valovi.

Nauk o valovih odpira človeštvu razgled v brezprostornost in brezčasnost ter podira na ta način temeljne zakone, ki so jih zgradili filozofi preteklosti. Prostor in čas sta pojma, ki živita v človeški zavesti in sta le navidezna. S kozmičnega zrišča se meje tu izgubljajo. Novo svetovno naziranje, ki temelji na brezčasnosti in brezprostornosti, prihaja in ustvarja novo znanost ter novo človeštvo.

Anglija se zalaga za primer vojne

Angleška vlada je objavila zakonski načrt, ki določa veličanske nakupe žita, krme in goriva za primer vojne in ki bodo za angleško ljudstvo v tem primeru življenjskega pomena.

Vlada bo nakupovala te potrebščine brez posebnega predhodnega dovoljenja s strani parlamenta in bo imela polno moč za pravo skladišče in silosov za te zaloge. Poljedelsko ministrstvo dobí pravico zahtevati od trgovcev podatke o zalogah, ki jih imajo v svojih skladiščih. Po potrebi bodo trgovci dobili podpore za povečanje svojih zalog. Podatke bodo čuvali v najstrožji tajnosti.

ČUDAŠTVA

Thomas Carlyle je prvi zvezek svoje zgodovine francoske revolucije, ki obsega 45.000 besed, napisal na novo na pamet, ko je njegova služkinja po pomoči prvi rokopis sežgala.

Kipar Browning je vse ženske, ki so imele kakšno ulogo v njegovem življenju, upodobil v naravni velikosti v granitu in te kipe je postavil potem na zemljišče, ki ga je kupil nalašč zavoljo tega.

Ameriški pisatelj Prescott je štel vsako jutro, ko se je zbudil, do dvajset. Če do zadnjega števila ni vstal, je plačal svoji služabnici 10 centov globo.

Angleški pisatelj Landor je nekoč v najhujši jezi vrgel svojega kuharja skozi okno in nato prestrašeno vzkliknil: »Sveta nebesa! Nisem pomislil na vijolice pred oknom!«

Konjeniški častnik Johann Printz, ki je pred tristo leti ustanovil kratkotrajno švedsko kolonijo ob Delawareu, je bil tako debel, da so mu mogli v vojskah, v katerih je služil, le z največjo težavo dobiti primerne konje. Mož je pa po vrsti služil v nemški, avstrijski, danski, francoski, poljski, finski in švedski vojski. Umrl je zavoljo padca s konja.

Gazelica pije

Mladč gazele, ki je prišel na svet, pije že po nekaj urah krotko iz steklenice, ki mu jo ponuja paznik živalskega vrta

Shorts in ruta

Kakor toliko starih reči, je prišla tudi ruta za na glavo zopet v modo. Mlade kolesarke nosijo danes »shorts« hlačke, na glavi pa pisano ruto

Po naključju je postal milijonar

Zaklad iz dobe francoskega kralja Ludovika XV.

Ko so podirali neko staro hišo v pariški ulici Mouffetard za Panteonom, so našli zaklad 15.000 louisdorov iz dobe Ludovika XV. Po današnji valuti predstavlja ta zaklad vrednost 1.6 milijona francoskih frankov.

Delavec, ki je zlatnike odkril, jih je smatral za kolajne brez vrednosti, napolnil je z njimi svoje žepke za namenom, da bi jih dal svojim otrokom za igranje. Drugi delavec, ki jim je zlatnike pokazal, pa so jih nesli k nekemu draguljarju, ki je takoj spoznal njih vrednost. Najditelj je potem vse kovance izročil policiji, ki je stavišče zaprla in izvedla preiskavo.

Pri tem so našli še druge zavitke z dukati in pisno, po vsem videzu oporoko, ki

Tragedija na kmečkem posestvu

Na nekem kmečkem posestvu v bližini francoskega mesteca Annecyja se je zgodila težka nesreča, ki je zahtevala tri človeška življenja.

30-letni kmet Henri Sermondaz je pozno popoldne opazil, da sliši iz električnega transformatorja v njegovem hlevu iskre. Hitro je stekel tja, da bi preprečil morebitni požar. Njegova žena je potem dolgo čakala nanj, na zadnje se je zbal, da se mu je kaj zgodilo in je odšla v hlev. Ker tudi nje ni bilo dolgo nazaj, je odšla v hlev 12 letna nečakinja mladih zakoncev. Ko je stopila v hlev, je dobila električni udarec in hude opekline. Med tem je neki sosed telefoniral elektrarni, naj izključi tok, kar se je takoj zgodilo. Sedaj je bilo ljudem brez nevarnosti mogoče stopiti v hlev. Zaman pa so se trudili, da bi kmetu, njegovi ženi in nji nečakinja vrnila življenje.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Stratosferni bombniki

Ameriški patent, ki se ne sme prodajati v inozemstvo

Po mnogo letnih poskusih letalske industrije je sedaj ameriška zračna vojna sila pričela praktično preizkušati novo stratosferno bombno letalo. Tehnične podrobnosti o tem letalu drže seveda v tajnosti in vlada je odredila, da industrija vsaj dve leti takšnih letal ne sme prodajati v inozemstvo.

Po prvih poskusih s stratosfernim bombnikom je ameriški general Oscar Westover, šef vojnega letalstva, izjavil v poslanski zbornici: »Nakazanimi dogodek vojnega letalstva je bila v zadnjem času nedvomno izročitev stratosfernega bombnika. Tega so zgradili po načelu tlakovne komore. Med poletom v visokem ozračju z majhnim pri-

tiskom vzdržujejo kompresorji zrak v notranjosti na normalni višini. Posadka diha zato kaor na tleh.

Stratosferni bombnik leti v višini, ki za sedanje obrambne topove in tudi za sedanja lovska letala niso več dosegljive. Zelo težko, če ne celo nemogoče, je tudi s sedanjimi instrumenti na zemlji pravčasno spoznati bližajoče se stratosferno letalo.

Dosedanji poskusi nas upravičujejo k velikim upom. Pričakovati je, da bodo izkušnje pri nadaljnjih poskusih radikalno spremenili konstrukcijo letal za dolge proge, višinskih in tudi lovskih letal.

Italijanski kralj in cesar v Afriki

Kralj in cesar Vittorio Emanuele prisostvuje vojaškim vajam v oazi Giatara. Vladarja spremlja maršal Balbo (na desni)

Povzročitelj ošpic — odkrit

Odkril ga je vodja Pasteurjevega zavoda v Parizu

Dr. Harry Plotz, šef pariškega Pasteurjevega zavoda, izjavlja, da je odkril povzročitelja ošpic.

Poročila o odkritju doslej neznanih bolezenskih klic, ki jih prej ni bilo mogoče ugotoviti z nobeno medicinsko tehnično metodo, so v zadnjem času precej pogosta. Vsak laik ve, da napadajo ošpice skoraj brez izjeme vsakega otroka in veljajo za nenevarno bolezen. To v pretežni večini premirov tudi drži, vendar pa se pojavlja ta bolezen včasih

v obliki in s komplikacijami, ki so zelo resne, posebno če se loti bolj odraslega otroka ali celo starejšega človeka.

Zavoljo tega iskanje povzročitelja ošpic ni bilo samo teoretičnega pomena. Če ga je dr. Plotz sedaj res našel, kar pa to treba še dokazati, je storil veliko delo, kajti na tej podlagi bo mogoče izdelati serum, ki bo tudi ošpicam kakor mnogim drugim nalezljivim boleznim vzel žezlo iz rok.

Varnostni ukrepi v Parizu

Francoska vlada hoče angleško kraljevo dvojico pošteno zastražiti

Francoska vlada je odredila izredne varnostne ukrepe za obisk angleške kraljeve dvojice v Parizu. Železniško progo od Boulogna do Pariza bodo med potovanjem angleškega kralja in njegove soproge zaprli, občinstvo ne bo moglo na nobeno izmed postaj na tej progi že eno uro pred prihodom posebnega vlaka. Vzdušje proge bodo orožniki v zvezi z železničarji skrbeli za potrebno varnost.

Še večjo pozornost bo varnostna služba posvetila Parizu samemu. Avtomobil, s katerim se bo vozil angleški kralj s francoskim državnim predsednikom, bodo še

posebe zavarovali. Zastrazili bodo tudi vse hiše, mimo katerih bo ta avto vozil.

Prebivalci teh hiš so dolžni sporočiti policiji, katere osebe nameravajo eventualno povabiti, da bo iz njihovih oken opazovali slavnostno vožnjo angleške vladarske dvojice. Ceste, po katerih bo vozil avto, bodo prej izpraznili in zastražili, razen tega bo avto vozil v najhitrejšem tempu do cerimonij in prireditev, ki so za program.

Novi nemški ljudski avto

V Fellerlebeu v Nemčiji, je položil državni kancelar temeljni kamen za tovarno ljudskih avtomobilov, kakršnega vidimo na gornji sliki. Vozilo bo stalo okrog 15.000 din

Krokodil v plavalnem klubu

Iz Singapura poročajo o tragični smrti 20-letne Angležinke Dolly Spencerjeve.

Mlada dama se je pojavila v plavalšču singapurskega plavalnega kluba. Po nekem skoku iz višine 10 m je dolgo ni bilo na spregled. Gledalci so v svojo grozo opazili, da se je voda rdeče pobarvala.

Nekoliko plavalcev se je takoj potopilo in na dnu so našli truplo mlade dame, ki mu je manjkala desna noga. Takoj so preiskali ves bazen, toda živali, ki je Spencerjevo usmrtila, niso našli. Bazen so za plavalce nato zaprli in okrog njega postavili straže. V noči, ki je sledila temu dnevu je straža zaskrbelo neko sopenje in pljuskanje. Prižgali so luči in so zagledali v bazenu ogromnega krokodila, ki se je bil čez dan skril v pesek in ga zato niso mogli odkriti. Seveda so ga takoj ubili.

Krvava obleka in za milijon lišpa

V Villafranche sur Mer je pred dnevi prispel s italijansko ladjo »Conte di Savoia« potnik, ki je v čakalnici pristaniškega kolodvora ostavil škaflo za ženske klobuke. Ko ga ni bilo nazaj, je škaflo odprla policija. Našla je v nji več kosov okrvavljenega perila in nakti v vrednosti milijon frankov. O lastnici škafle in lišpa ni duha ne sluha.

Budha v uniformi

V nekem tokijskem svetlišču so japonski vojski opremili kip Budhe z vsemi vojaškimi prilastki in še podaj napisali: »Mobilizacija narodnega duha«

Nesreča vodilnega rumunskega letalca

V Ploestiju na Rumunskem je treščilo na tla letalo, v katerem je bil poleg pilota glavni tajnik rumunske zračne zveze general Enescu. Enescu se je vračal z neke inspekcije v Bukarešto. Letalo se je takoj vnelo in oba moža so našli samo kot zgozneli trupli. General Enescu je bil eden izmed najbolj znanih rumunskih vojni letalcev iz dobe svetovne vojne.

Upadek vpliva poklicnih diplomatov

Imenovanje generala Ugakija za japonskega zunanjega ministra presojajo v inozemstvu kot znak, da je v deželi vzhajajočega sonca popolnoma upadel vpliv poklicne diplomacije

A NEKDOTA

Langenbeck je bil tako uren kirurg, da so o njem krožile neverjetne prigode. Tako pripoveduje med drugim, da je prisostvoval nekemu njegovemu kliničnemu predavanju o amputaciji noge tovarišu zdravnik, ki je bil tako krakoviden, da je nosil posebne naočnike. Ko je Langenbeck vzel v roko kirurški nož, je njegov tovariš vzel v roko naočnike, da bi obrisal steklo. Ko si je naočnike zopet nataknil, ni imel več kaj videti, kajti operacija je bila — že končana...

VSAK DAN ENA

»Mici, gospod ima prehlad, pripravite zanj steklenico.«
»Da, milostiva. Kakšno vino pa naj mu prinesem — porter ali madaira?«
(»Aftenposten«)

Kulturni pregled

Bogata literarna žetev M. Pavičevića

Črnogorski rojak in eden najplodovitejših jugoslovenskih književnikov, Mićun Mikišević, je pravkar izdal najnovejšo, štiri-najsto knjigo svoje popularne edicije »Črnogorci u pričama in anegdotama«. Knjiga, ki obsega 200 strani vol 8°, in je izšla kot rokopis, namenjen izključno v znanstvene svrhe, vsega v 200 izvodih. Bogato razgledan in za našo jugoslovensko književnost laskav uvod pa ji je napisal italijanski kritik in esejist, univ. prof. Umberto Urbani.

Ali je samo naključje, da se je v teh dneh, ko se množice ljudi na našem planu bore za svobodo prof. Urbani ta odlični poznavalec naše literature, pesni in folklorne bogastva našega naroda, poslužil v svojem predgovoru k Mićunovi knjigi izreka norčaka Mrgruda, enega številnih junakov, ki nastopajo v Mićunovih anekdotah, in ki na vprašanje, kaj je svoboda, odgovori: »Svoboda je kad ništa nemaš in ništa ne tražiš od drugih!«? Ali ne izveze te besede preprostega in zagrenjenega črnogorskega ljudjaka? Kakor opomin vsem tistim, ki dandanes še hoté pačjo smisel in pomen tiste edine besede, za katere so milijoni in milijoni ljudi umirali in trpeli in za katero trpe še v današnjih dneh prosvetljenega XX. veka? Ali ni v Mrgrudovem kratkem stavku izražena vsa veličina žrtve, ki so v svetovni vojni krvavele za svobodo našega jezika in naše kulture? Vse to so vprašanja, ki se nam nujno vrivajo v zavest ob čitanju odlične uvodne študije U. Urbani.

Odvč bi bilo na tem mestu poudarjati odlike in pomen Mićunovega najnovejšega dela za spoznavanje naše narodne zgodovine. Anekdote, ki jih je v svoji zajetni 14. knjigi razdelil na štiri poglavja (Etika, Junaške i osvetniške anekdote, Zenske anekdote in Razno), so žive priče vseh tistih naporov, plemenitih podvigov in junaških samozatajevanj, ki jih je viteško ljudstvo v porečju Zete v bližnji preteklosti bilo za svobodo in dokončno afirmacijo tisoč in tisočkrat izpričane ter potrjene državotvornosti. Prav nič ne moti dvesto, da so mnoge te anekdote zasnovane »gocentrično«, tako, da se v njih prečesto uveljavlja tudi sam avtor knjige. V »Zenskih anekdotah« nam Mićun prikazuje v popolnosti novi luči junaštvo, poštenje, požrtvovalnost in materinsko ljubezen črnogorske žene. Ob čitanju teh anekdot se ne hote spomniti na mater, upodobljeno na sliki Paje Jovanovića »Črnogorci«. V času, ko sta pretrpana moda in lažna civilizacija odvzeli velikemu delu ženšv. svobodo in prirodnost in svojost, je čitanje takšnih anekdot o vrlinah črnogorskih žen, katerim priroda s svojim trdim zakoni ni prazna beseda, vprav nedopovedljiv užitek!

Svoje spomine iz dobe emigrantstva navezuje Mićun Pavičević zlasti na daljši črtici — anekdoti »Kako sam postao »Anarhist« — Tudi prispevek »Pupinovo pismo« je odlični doselek k spoznavanju naše narodne zgodovine iz polpreteklih dni.

V poglavju »Mesto pogovora« končno objavlja ta nadzorni pisatelj v izveščju mnenja mnogih uglednih osebnosti, učenjakov in umetnikov k njegovim prejšnjim knjigam, kakor tudi recenzije o njegovih pesniških in pisateljskih vrlinah, med katerimi so tudi ocene iz »Slovenskega narodca«. »Jutrac in »Zisac«, ki sta jih prispevala urednik B. Borko in dr. A. Debeljak.

V velikončni »Pravdi« je Nikola Skrgić objavil intervju z Mićunom Pavičevićem. Med drugimi zanimivostmi, ki v tem članku prikazujejo avtorja »Črnogorcev« v zavirljivi višini in moči ustvarjanja, nas zanima predvsem njegova sodba, ko pravi, da »mlada generacija književnikov se ni našla svojih izražajnih moči niti poti, ki vodijo k uspehom in velikim stvaritvam. V omenjenem intervjuju je ta simpatični pesnik, književnik in neumorni zbiralec narodnega blaga (ki se med drugim lahko tudi ponaša, da je poleg velikega Vuka Karadžića doprinesel največ stvaritev za spoznavanje naše narodne duše in rešil iz pozabe neštete bogate folklorne posebnosti z juga naše države) napovedal, da zbira material za svojo prihodnjo knjigo »Slovinci v pripovedkah in anekdotah«. Poizkus tega drznega dela smo prvič zasledili v velikončni številki »Jutrac«, v kateri je Mićun objavil nekaj anekdot. Kakor doznavamo, namerava izdati avtor »Črnogorce« to knjigo v slovenskem jeziku! Vsekakor namera, ki naravnost vabi k sodelovanju vse tiste slovenske kulturne delavce, ki čutijo v sebi dovoljno zanimanja in sposobnosti, da rešijo iz pozabe vse količinsko vredne anekdote, ki ilustrirajo slovenske psihološke in folklorne posebnosti. Pisatelj Pavičević je, kakor smo na tem mestu že imeli priliko čitati, že čisto pozval slovensko kulturno javnost, naj mu pri tem idealnem delu pomaga s tem, da bo iz naših kulturnih osredkov prejel gradivo za izdajo nameravane knjige. Ze pred dobrim letom, t. j. 8. maja 1937., je dr. A. Debeljak k svoji oceni Mićunovega literarnega dela ki jo je objavil v »Življenju in svet«, dodal tudi poziv, v katerem pravi: »Opozarjam na zamisel Pavičevićeve izdaje knjige »Slovinci v pripovedkah in anekdotah« zlasti ljudi, ki bi imeli željo sodelovati pri izgradnji takšne zbirke. Anekdote, domislje, šale in iveri je treba osloniti na ime, kraj kakor tudi na prilike, v katerih so nastale. Pri tem pa se mora v izražanju vsekakor pustiti lokalna barvitost... Prispevki naj se pošljejo na naslov: Mićun M. Pavičević, književnik, Zagreb, Grurova, 3.« — Minilo je od tega poziva že leto. Toda Mićun, ki je doslej izdal že cca. 70 knjig in ki ima v rokopisu že zaključena materiala še za okoli 40 knjig, taisti Mićun, ki ga cenijo učenjaki in umetniki v tujini in močje celo bolje poznajo njegovo logato književno žetev kakor mi,

taisti Mićun mi je pred dnevi napisal pismo, v katerem se pritožuje: »Bila bi grehota in sramota, da celokupna Slovenija ne bude zastopljena u ovoj knjizi!«

Epohalno Mićunovo delo »Črnogorci u pričama i anegdotama« je primamilo že mnogo naših in tujih recenzentov, ki so vprav tekmovali, kdo bo napisal lepšo študijo o kršnji Črni gori in njenih prebivalci. Ena najlepših kritičnih študij, ki jo je kritik naskočil na Pavičevićevo »Črnogorec«, je nedvomno študija Djure Viličevića, ki je v posebnem izdanju Vladimira J. Lazovića izšla pod imenom: »Svijet bez kasta i bez staleža«.

Ali bodo slovenski kritiki mogli kdaj za beležiti razveseljevi pojav na knjižnem trgu, ko se bo na knjižno policio številnih Mićunovih knjig vrnila tudi knjiga anekdot o Slovincih? Mnogo zaslug pri tem delu bodo imeli pač tisti slovenski ljudje od pera i nauke, kakor jih Pavičević ponosno imenuje, ki jih on sam še meseci in meseci vztrajno vabi v svoji sotrudniški krog!

Lojze Župane.

S P O R T

Bolj za oviro kakor v korist je bilo lani delovanje drsalnega saveza, ki bo še dalje ostal v Zagrebu

Preteklo nedeljo je bila v Zagrebu redna glavna skupščina jugoslovenskega drsalnega saveza pod predsedstvom prof. g. Bučarja. Razen zastopnice ministra za telesno vzgojo gđ. Čabrijanove sta bila na tem obnem zboru delegata tehničnega odbora Ilirije gđ. Betetto in Vodišek, po svojih delegatih pa vsega še dva zagrebska kluba, ZKDKM in ATK. Ta skupščina je nudila torej po udeležbi pravo sliko vse revščine naše vrhovne drsalne inštanče, saj je bila še najbolj podobna kakemu sestanku klubove sekcije.

Po uvodnih formalnostih predsednika prof. g. Bučarja je bil poslan pozdravni brzojav ministru za telesno vzgojo. Iz kratkega, prav tako zelo skromnega poročila tajnika g. Penkale je razvidno le to, da je v savezu včlanjenih 11 klubov, ki po večini zadoščajo obveznostim, da je upravnih odbor ustanovil v Zagrebu pododbora za umetno drsanje in hokej, ki nista delovala in je bil slednjič — čujte in strmite — zaradi boljše administracije nabavljen pisalni stroj. Blagajniško poročilo izkazuje okoli 4.000.— din prometa, obenem pa je savez prijavil ministrstvu za telesno vzgojo, da mu je potrebnih skoraj 14 milijonov dinarjev za dosego olimpijske zrelosti naših drsalcev. To so poučne številke...

Na ustrežni višini je bilo le obširno in vseskozi strokovnjaško poročilo tehničnega odbora, ki ga je predložil g. Betetto. Tako kakor lani ugotavlja tehnično poročilo tudi letos, da je bila ustanovitev sa-

Zapiski

NAŠI BOLGARSKI BRATJE

V kratkem izide bogato ilustrirana knjiga »Naši bolgarski bratje«, ki jo je napisal znani predavatelj g. Vekoslav Bučar. Obsegala bo blizu 300 strani ter bo podala splošen pregled bolgarske preteklosti in sedanjosti. V 29 poglavjih podaja pisec zgodovinski, zemljepisni, kulturni, gospodarski, socialno-politični in splošno politični pregled. Opisuje važnejše bolgarske kraje in samostane ter vidnejše osebnosti bolgarskega političnega življenja. Med omenjenim poljudno znanstvena poglavja pa je vrinjenih nekaj potopisnih črtic. Že iz tega je razvidno, da bo imela knjiga prav pestro vsebino in da bo zato služila vsakemu, ki se želi seznaniti z razmerami v bratski Bolgariji.

Knjigo bo izdala založba »Lipac«, ki je nedavno razposlala prav okusne prospekte. Kdor želi knjigo naročiti že v subskripciji, naj takoj izpolni naročnico ter jo brez denarja odpošlje na naslov: Založba »Lipac«, Narodno obrambna tiskovna zadruga r. z. o. z. v Ljubljani, poštni predal 26. V prednaročilu naročene knjige se plačajo šele po izidu. Pisec naročil ne sprejema. V prednaročilu znaša cena broširane knjige 35 dinarjev, v platno vezane 50 dinarjev.

Društvo »Vodnik« se trudi za odkup Vodnikove hiše

V dvorani pri Kamniti mizi v Zgornji Šiški je sredi imelo narodno prosvetno društvo »Vodnik«, ki nosi ime po svojem največjem rojaku in hkratu uživa gostoljubje pod stareho njegovega rojstnega doma, svoj občni zbor. Zanimanje je bilo izredno živahno, dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. O delu, opravljenem v preteklem letu, sta poročala predsednik Pirc in tajnik Možina, a največ truda in časa je društvo zalozilo za izvedbo akcije, da z zbirko prostovoljnih prispevkov odkupi domačijo našega prvega pesnika in buditelja in ustvari v Zgornji Šiški trajno žarišče kulturnega dela.

Akcija je v toliko večji meri vredna iskrenih simpatij najširše javnosti, ker so jo začetli prav tisti Vodnikovi rojaki, ki jim kultura ne more biti ne fraza in luksuz, saj tvorijo glavni kader društva delavci, kmetovalci, nameščenci in mali obrtniki. Zbiranje prispevkov je naletelo na mnogo pozhrtvovalnega odziva zlasti med domačim prebivalstvom in rojaki, ki živijo drugod, ni pa mogla razgibati širših krogov predvsem zavoljo dejstva, da je njihova zamisel že napočetu trčila ob podobno samo širše zasnovano akcijo — za odkup Prešernovega doma na Vrbi. Ko bo ta končana, bo »Vodnik« leenji z oživljenimi silami obnovil svojo zbirko in najbrž sme upati, da bo našel razumevanje v vsej naši kulturni javnosti.

Iz Krškega

Kr— Nezgodna na železnici. 70-letni Vančev hlapec France Božiček je hotel na prepovedanem mestu po železniškem tiru na Vidmu. Ravno na mostu ga je zadela brzovlak, ki pelje ob pol 2. popoldne proti Zidanemu mostu, in ga vrgel ob ograjo tako silno, da si je nesrečno zlomil desno roko in dobil še več lažjih poškodb. Odpekljali so ga v krško bolnico. Božiček je šel po prepovedani poti zato, ker je bila pod mostom prevelika voda zaradi narasle Save.

Kr— Nevarno se je opelkel poldrugo leto stari Martin Kos, sinček železniškega delavca na Blencu. Dobil je tako hude poškodbe po obrazu, vratu in desni roki, da ga je moral železniški zdravnik dr. Bogataj na Vidmu odprediti nemudoma v bolnico.

Kr— Požar. V viharni noči od 23. na 24. t. m. je v Drenovcu zgorela posestnika Alojza Brodnjaka iz Straže sv. Valentina lesena s slamo krita hiša, vredna 6000 din. Čučnjostni sosedov se je zahvaliti, da niso bila upepeljena sosedna poslopja, ker je bil te noči močan veter. Vzrok požara ni ugotovljen.

Naše gledališče

DRAMA

Torek, 31.: Zaprtlo.
Sreda, 1. junija.: Zenitev. Red A.
Četrtek, 2.: Izpit za življenje. Red B.

Predstava na prostem. Za zaključek dramske sezone pripravljajo predstavo na dvorišču ljubljanskega gradu. V režiji in inscenaciji inž. arb. B. Stupice bodo uprizorili Goldonijsko komedijo dell'arte »La zupica«. V igro so vpletene različne pevke in plesne točke, ki bodo poživile veselo, zabavno in dovpijno dejanje.

OPERA

Torek, 31.: Zaprtlo.
Sreda, 1. junija.: Manon Lescaut. Red Sreda.
Četrtek, 2.: Lucia di Lammermoor. Red Četrtek. Gostujeta gđ. Župečeva in g. Gostič.

Velika in učinkovita opera, ki zavzema vidno mesto na repertoarju velikih gledališč je Puccinijeva opera »La Gioconda«. Dejanje se godi v 17. stoletju v Benetkah ter vsebuje v prvem in tretjem dejanju dva velika baleta. Vprizoritev tega dela obeta zanimivo predstavo, ker terja umetniška stran opere od solistov, zbora, orkestra in baleta težko, toda hvalečno nalogo. Poleg romantičnega dejanja je posebej omenbe vredna muzikalna zasnova in izpeljava. Dirigent ravnatelj Polič, režiser prof. Šest. Predstava bo v soboto 4. junija.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 31.: ob 20. Divji lovec. Premiera. Red A.
Sreda, 1. junija.: ob 20. Sreča d. d. Red D. Zadnjič.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo so imeli v Kranju dvojni nogometni spored.

Najprej so v junijski prvenstveni tekmi igrali juniorji Kranja proti juniorjem Bratstva, kjer so juniorji Kranja zmagali s rezultatom 1:0 (1:0). Prvo moštvo Kranja pa je po slabiji igri izgubilo prijateljsko tekmo s prvim moštvom Bratstva v razmerju 1:3 (1:1).

V tretjem kolu tekem za Davisov pokal sta odločena že dva izida, in sicer v Parizu in v Budimpešti. Francozi so prišli proti Italijanom s 3:0 v vodstvo in bodo torej igrali v naslednjem kolu, prav tako pa so tudi že Nemci zmagali nad Madžari s 3:2. V rezultatih o nedeljskih kolesarskih cestnih dirkah, ki jih je objavilo ponedeljsko »Jutro«, je nastala majhna sprememba, ker so prireditelji po umaknjenem protestu zoper vrstni red v junijski dirki naknadno priznali zmago dejansko prvemu vozaču, ki je prišel na cilj. Prvo darilo v junijski dirki je torej prejel vozač Hermesa Premk Pavel, ki je za 60 km dolgo progo iz Ljubljane do Logatec in nazaj potreboval 1:56.19/15.

Dodatno

h kolesarski proslavi bi bilo še omeniti, da je bil v nedeljo zvečer v restavraciji »Zvezdic« slavnostni pozdravni večer na katerem so bila razdeljena darila. Večera so se udeležili razen zastopnika kolesarskega saveza, ki je podaril ljubljanski podzvezi za jubilej krasno spominsko plaketo, še številni predstavniki ostalih sportnih organizacij in naših javnih oblastev. Večer je potekel v prijetnem sportnem razpoloženju in je pokazal, da uživajo naši kolesarji v javnosti še mnogo več simpatij kakor bi se to lahko sklepalo po zanimanju s samih kolesarskih prireditelj.

Prihodnjo nedeljo se to nadaljevalo in zaključilo letošnjo ligaško tekmovanje.

Ta termin bo še prav posebno zanimiv zato,

ker bodo skoraj vse tošne odločilnega pomena za vrstni red posameznih klubov v vrhu in na koncu tabele. Kolikor naši čitatelji že sami dobro ne vedo, kateri klubi bodo s katerimi igrali, bomo zdaj ponovili še enkrat: v Ljubljani: Ljubljana — BSK, v Zagrebu: Hašk — Jedinstvo, v Sarajevu: Slavija — Concordia, v Beogradu: pa Bask — Gradjanski in Jugoslavija — Hajduk.

Moto-Hermes. Drevi ob 20. seja v običajnih prostorih.

NERODNO

Dva prijatelja se srečata.
»Čemu se pa tako kisto držiš?«
»Oče sem postal.«
»Človek božji, to je pa imenitno! Čestitam! In žena?«
»K sreči še nič ne ve.«

ČAS

»Kje je pa mama?«
»Pred dvema urama je šla za pet minut k sosedovim.«

Naznanjamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš neprežaljeni soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Zelenko Vekoslav

KAPETAN I. KLAŠE

danes po težki nesreči preminul.
Pogreb bo v sredo ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Mostecu na farno pokopališče v Dobovo pri Brežicah.
MOSTEC, BREŽICE, 30. maja 1938.

Žalujoča soproga z otroci in ostali sorodniki

Nabava raznih olj

30. junija 1938. leta ob 11. uri se bo vršila v štabu zrakoplovne vojske v Zemunu (soba št. 14)

prva javna ustmena licitacija za nabavo
800 kilogramov lanenega olja, 4000 kg
firneževega olja, 1000 kg olja sekativ,
1.500 kg terpentinovnega olja ILa, 100 kg
kostnega olja in 100 kg brunofin olja

Pogoje je možno si ogledati vsak delavnik od 8.—13. ure pri dežurnem častniku tega štaba, ali kupiti za 70.— din.

Kavejlo v znesku 50% za naše državljane je treba položiti pri blagajni agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske VMT
br. 8057 od 23. maja 1938. l.

Nabava ricinovega olja

21. junija 1938. leta ob 11. uri se bo vršila v štabu zrakoplovne vojske v Zemunu (soba št. 14.)

druga javna ustmena licitacija za nabavo
175.000 kg ricinovega olja

v vsem po pogojih prve licitacije.

Pogoje si lahko ogledate vsak delavnik od 8. do 13. ure pri dežurnem častniku tega štaba ali kupite za 30 dinarjev.

Kavejlo v znesku 5% za naše državljane in 10% za tuje je treba položiti pri blagajni agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske VMT
br. 8888 od 23. maja 1938. l.

Če vam
lasje
izpadajo
pomaga

Silvikrin

Koncentrirana naravna hrana za las

Prepreča in ustavlja izpadanje las, pospešuje rast las in ohranja kožo glave zdravo. Odstrani prhut skoraj čes noč.

Postavite še danes steklenko Silvikrina na svoj umivalnik.

Silvikrin, iznajdba slavnega biologa Dr. J. Weidnerja, je nov preparat, ki s sunanim dovajanjem organskih tvarin uspešno hrani tkivo za proizvajanje las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

Lotion Silvikrin Din 27.—

Dobí se v vseh strokovnih trgovinah.

Skrbite za svojo kožo glave, pa bo tudi Vaša koža glave skrbela za rast Vaših las. Vaši koži glave je treba Silvikrina!

Y-307-3-H

MAGNEZIJA SAN PELEGRINO

Peneča se MAGNEZIJA S. PELEGRINO, zavžita vsako katerekoli motnje, deluje na jutro v malih dozah, brez čiščenja. Magnezija je dobro znana kot: preprosto, poceni in uspešno sredstvo za čiščenje in ne draži k bijuranju.

Zahtevajte znamko S. PELEGRINO s podpisom Prod. Dobiva se v lekarnah v škatlicah, vsebujoči eno dozo, s ali brez vonja po janežu.

Prodajna cena din 6.—

R. S. hr. 27283-25/X 1938 l.

Zaradi smrti lastnika

NAPRODAJ

zelo povoljno renomiran

PREMOGOVNIK.

Informacije: ELIZABETA FOREST, Bedekovčina.

OLLA

Velika Zlata, kolajna na Pariski svetovni razstavi

1937

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Da bi potolažil nemirno vest, je neutegoma seditel v vrstel na papir vrstice:

»Prijateljica, predraga Marija! Neznosno mi je, da sem daleč od tebe. Zmerom mislim nate. V duhu izkušam biti pri tebi, da bi videl, kaj delaš. Kadar te vidim žalostno, se mi trga srce; kadar si vesela, ti očitam, ker pozabljaš, da si ločena od mene... Oh, nikoli mi ni moči ustreči, jeli, a samo zato, ker ljubim. Tu imam toliko opravkov, da ti nisem utegnil pisati. Odpusti mi, pomiluj me in hitro mi reci, da ne boš nikoli dvomila v čuvstvih svojega Napoleona.«

Tisti večer je gospodična Guillebeauxova po resnem razgovoru z višjim dvornim maršalom sedla v poštni voz in se odpeljala proti Parizu.

Zaradi nepričakovane razvoja španske zadeve se je bivanje v Marraqu podaljšalo za tri mesece. V teh enoličnih tednih na malem gradu se je Jožefina kar prekašala s skrbjo in spogledljivostjo, da bi vnovič priklenila Napoleona. Cesar ni bil nedovzetan za to. Kdaj pa kdaj ji je privoščil prijazno besedo. Izbrani takt, s katerim je sprejemala strmoglavljene Buorbone, ga je bil zadovoljil. Razgovarjal se je z njo o mnogih svojih načrtih. Tedaj se je ohrabrila in se med nekimi po-

menkom drznila omeniti skrb, ki ji je bila nenehoma za petami: ali bo Napoleon še dolgo gledal, kako jo Fouché preganja s svojim sovraštvom?

»Kaj jemlješ to v misel?« je nejevoljno zarenčal. »Še malo, pa bi bil pozabil na to. Pusti politiko; o teh rečeh ne razumeš ničesar.«

Sklep, ki mu je že dve leti rojil po glavi, je bil takoj storjen. Opustil je misel na ločitev, h kateri so ga silili iz zgolj političnih razlogov. Misliti je hotel tudi na svojo srečo. In srečo je videl v tem, da bi delil svoje osebno življenje med ženo in ljubico, med Jožefino, ki naj bi ostala tudi v bodoče kras njegovih palač, in Marijo, zanesljivo in molčečno tovarišico njegovega srca. Med njima je hotel učitati starost, ako Bog dá.

Vprašanje nasledstva? Ali je bilo res vredno tolikšnih žrtv? Ali morejo tako veliki in pomembni ljudje, kakor je on, imeti resnične dediče? Zakaj naj bi bil sin boljši od nečakov? Njegova država bo imela pač isto usodo kakor Aleksandrova. Bodi si — še tem večje bo njegovo ime v zgodovini, če ostane sam.

Odprl je oči. Jožefina se mu je smehljala. Tedaj jo je pognil k sebi:

»Jožefina, premišljeval sem o tem, kar si snoči rekla. Drevo pišem Cambacérèsu, naj zaveže Fouchéju jezik, da te ne bo mučil s svojimi neumnostmi o ločitvi. In ko se vrnem v Pariz, ga tudi sam ozmerjam, da ti bo dal v bodoče mir.«

Vsa iz sebe od radosti mu je cesarica poljubila roke. Izvil se ji je in dodal:

»Opozorim te pa, da je to vse. Odpuščaj Fouchéja

ne bom. Prekoristen mi je, in nikoli ga ne bi mogel nadomestiti. S tem se sprijazni. Države ni moči vladati po ženskih predsodkih. Zanesi se pa, da se bo njegovo vedenje proti tebi izpremenilo. Spravil vaju bom.«

Jožefina je nejevoljno zmajala z glavo.

»Da, da,« je Napoleon ponovil, »splet okrog mene mora biti konec. Fouché si bo dal dopovedati, ali« — pri tej besedi je prijazno zagrozil s prstom — pazi tudi ti, da mi ne boš več dajala vzroka za nezadovoljstvo.«

Ko je čez šest dni višji kancelar v Parizu sporočil policijskemu ministru izrečno prepoved, da ne sme odhiti niti sam več namigovati o ločitvi niti drugim dovoljevati takega namigovanja, se je Fouché priklonil.

»Dragi knez,« je rekel Cambacérèsu, »javite prosim cesarju, da sem njegove ukaze najponižneje sprejel in da jih bom vestno izvršil. Pozabiti hočem svoje osebno mnenje, ker ni v skladu z nameni njegovega veličanstva.«

Sam pri sebi je pa mislil:

»Napoleon hoče premirje... Prav, čakal bom. Premirje še ne pomeni miru.«

Drugi del

LOČITEV

Po bitki pri Wagramu

Schönbrunn... Hišica, v kateri stanuje grofica Walewska, stoji nedaleč od cesarskega gradu. Napoleon zamišljeno hodi po skromnem salonu sem

ter tja. Časih obstane in pogleda Marijo, ki sedi zraven kamina, v katerem veselo plapolajo ogenj. Konec septembra je že.

Ona se mu nasmeje. Izpremenjena je, kakor da bi se bila razvela. Njeni gibi so postali samozavestnejši. Toda oči, v katerih se zrcali navdušljiva, mlada duša, ki je življenje ne more skaliti, so ohranile svoj stari, otroško neprisiljeni pogled.

Z nenavadno mehkim glasom, v katerem odmeva nežnost, reče Napoleon:

»V Schönbrunnu ne smeš dajati ostati. Biti moraš v svojem domu, obdana s postrežbo, in živeti po določenih, primernih predpisih. Tu nisem miren: vojna je še; utegnili bi se zgoditi kaj nepričakovane...«

Marija Walewska se tesneje zavije v rahli teniški ogrinjač.

»Ne, sire, dovolite mi, da ostanem tu. Saj bom previdna. Kaj pa naj delam v Parizu brez vas?«

»Marie, ljubo dete, zdaj se ne smeš ozirati ne na svoje ne na moje želje, ampak samo na svoje zdravje in na življenje, ki ga nosiš v sebi. Moj sin — kajti sin bo, v to trdno verujem, Marie — mora biti lep in močan. Potovala boš v majhnih obrokih. Z Durocom ti to že urediva. Čez dva ali tri tedne bo tu vse v redu, in potem pridem za teboj, kakor hitro bom mogel. Kmalu za teboj bom v Parizu.«

Marija Walewska je neseča. Dan poprej je bila zaupala Napoleonu svojo skrivnost. Že nekaj časa se ni počutila nič kaj dobro. Napadi omotice in slabosti so ji bili mahoma odprli oči.

Mali oglasi

Služba dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Frizerko

zmožno vodno, želatino in masno odulacije, sprejem v stalno službo. Franc Bižjak, Tržaška cesta 62. Vič - Ljubljana. 13363-1

Služkinjo

iskem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13359-1

Pomočnico

semotivno in začelnico, sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13373-1

Iščem zoboteknika

ko pozna operativno. Ponudbe z oznako plače poslati: Kruševac, Knez Mihaila 104. Zbani lekar K. Roslavljiva. 13369-1

Mlajšo

strokovno moč i tekstilno šolo in prakso, iše tvojica volnenih tkanin v Zagrebu za takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »888«. 13357-1

Postrežnico

sprejem od 10.—3. ure popoldne. Gledališka ul. 12 (hišnik). 13353-1

Hotelski kuhar

za veliki in fini hotel za znanjem francoske, dunajske in nacionalne kuhinje, popolnoma samostojna moč. Obširne ponudbe na »Jutra« pod »Trajna in dobra služba«. 13045-1

Službe išče

Trgovski pomočnik železninar, vojašine prost, sedaj uslužben v trgovini z učenim blagom, želi premeniti mesto kot železninar v večjo trgovino z mešanim blagom. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vsestransko vezirana«. 13370-2

K otrokom

želi gospodična 21 let, veža nemščine. Potrebi pomoči tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »1. junija«. 13366-2

Gospodična

ki govori tudi nemško, — želi službo kot instrumentarka pri zobozdravniku v Mariboru. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod šifro »Instrumentarica«. 13364-2

Dam nagrado

23 letnemu kmetkemu fantu — za kavčico položim gozd vreden 100.000 din. Hrovatin Ivan, Laze, Planina pri Rakcu. 13343-2

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČF

Tedaj je vrli mož mahoma pozabil vse gorje. S čučko na iztegnjeni sablji je ponosno stekel domov. »Žena,« je zaklical, »glej, kaj prinašam za kosilo! Takoj jo speci; sline se mi že cedijo, ko jo gledam!«

Motor NSU Pony

100 ccm, vrednost nakupne cene 6.500 din, popolnoma nov, nevožen, ugodno prodam, ker nimam zanj porabe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jutrova nagrada«. 13358-10

Kolesa

Kolesa do 14. možka in otroška najnovjša, v največji izbiri napredaj po najnižjih cenah. Nova trgovina, Tyrševa 36 (Dunajska) nasproti Gospodarske zveze. 13371-11

Glasbila

Klavir ugodno napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13344-26

V najem

Trgovino z usnjem in kožami dam v najem 1. junija ali prodam. Dopis pod »H. P. S.« na podružnico Jutra Maribor. 13367-17

Kapital

Kuharica ali katerakoli bi posodila mlademu fantu z lepim posestvom 1-2000 din. Zavezanec zagotovljen. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod značko »V kratkem«. 13341-16

Lokali

Oddam lokal za točilnico in mesnico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13365-19

Lokal na Bledu

v centru, pripraven za delokateso ali boljšo mlekarno takoj oddam. Dopise na: A. Wolfing, Bled. 13345-19

Posest

Bančno kom. zavod MARIBOR Aleksandrova cesta 44 kupi takoj in plača najbolje. Priloge knjižice, zanj in branilne vrednostne papirje: 3% obveznice, bone srečke, delnice itd. valute vseh držav. Prodaja sredstev državne razredne loterije. 174 16

»STANDARD«

motocikli, novi modeli — dopisli. »Standard« zastopstvo, Celovška 34. 13360-10

Avto DKW

4-sedečni kabriolet, malo rabljen, prodam po ugodni ceni. Poraba bencina 6-7 litrov. Marko, Industrija platnenih izdelkov, Jarše. 13368-10

XVIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

4. — 13. junija 1938.

Darila za obiskovalce velesejma iz tuzemstva (Izveti samo posestniki permanentnih legitimacij za Ljubljano).

v vrednosti preko Din 75.000.—

Odtiraj kupon od vstopnice, napiši nanj svoje ime in vrzi v komisijonelo zapečetano žaro, ki stoji ob glavnem vhodu. Dan vstopa poljuben med 4. in 13. VI.

Komisijonelo žrebanje bo 14. VI. 1938.

DARILA:

orehova spalnica od tov. A. Zalokar, št. Vid, spalnica iz vezanega lesa od Malenšek, Dravice, motorno kolo Phaenomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Puch vse od tvrdenega Ign. Vok, Ljubljana, radio aparat 5 cevni Sierra od Klemenčič B. Ljubljana, kuhinjska oprema od Fr. Tomšič, Kašelj, kuhinjska oprema od Erman in Arhar št. Vid, žitočistilnik od Fr. Stupica, Ljubljana, 1 kolo Axo od H. Suttner, Ljubljana, kolo Wotan od S. Rebolj, Ljubljana, kolo Tajfun od O. Remec, Ljubljana, 1 peč od Rupena-Lutz, Ljubljana, 2 brezplačni vozniki s parnikom Sušak—Kotor in nazaj I. razred od Dubrovačke plovbe in Jadranske plovbe, 2 perz. tepiha od Mekica, Subotica, 1 harmonika Meinel & Herold, Maribor, 7 dnevnih počitnic na Rabu Palace Hotel Praha, 8 dnevne počitnice v Bakru Pension Tadevič, 10 dnevno zdravljenje v Dobrni, 5 dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 1 bakren kotel za pralnico od Kotlarke d. o. z. Ljubljana, 1 otroški voziček od Tribuna-Batjel, Ljubljana, 1 otroški voziček od S. Rebolj Ljubljana, volneno blago za moško obleko od manufakture Novak, Ljubljana, 1 lestenec od Drago Višnar, Jesenice, 3 fotoaparati od Joško Smuc, Ljubljana, Selenburgova ulica, aparat za vkuhanje sadja od Kmetijske družbe v Ljubljani, 1 šunka, 1 salama od I. Javornik, električna stenska ura Omikron in Ferex olje za odvijanje matic od ing. Fr. Lavrič, Ljubljana, zaboj Kneippove kave od Kolinske tovarne, 2 zaboja Rogaške slatine.

Oglejte si darila na velesejmu, paviljon K.

Polovična voznina na železnici!

Hišo v Lescah

prodam na Gorenjskem, — nova zgrajena, 7 sob in ostale pritlikine. Krasen vrt. Priprava za obrtnika, upokojenca ali za letoviste. Leži ob cesti 5 min. od postaje, ceste in šole. Pojasnila daje A. Palovnik, Lesc. 13340-20

Enostanovanjsko hišo

z vrtom in njivo, takoj prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dravice« (Dunajska) 13351-20

Večje število parcel

kompleksov, posestev gozdov, trgovskih in pa stanovanjskih hiš ter vil, ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec.

Kunaver Ludvik

Oستا 29. oktobra 6. Te telefon 37.33. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za nasvete brez plačila na razpolago. 25-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Stanovanje

enosobno, vsakopritlično, solčno, oddam za takoj ali junij. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13349-21

Enosob. stanovanje

lepo, solčno, oddam takoj. Kos, Idrijska 3. 13348-21

Enosob. stanovanje

in opremljeno ali prazno sobo, oddam. Naslov v trgovini Ambrožič, tramvajska postaja, Šiška. 13374-21

4-sobno stanovanje

z vsemi pritlikinami, v prvem nadstropju, oddam za vsugot v Pražkovi ul. št. 10. Poizve se pri A. Šarabon-u, Zaloška cesta št. 1. 13031-21

4-sobno stanovanje

udobno, mirno, centralna lega, v bližini kavarn. Evrope, oddam. Kersnikova ulica 7-1. 13331-21

Sobo odda

Opremljeno sobo separirano, mirno in čisto, 5. in 1. nadst. 13347-23

Opremljeno sobo

lepo in čisto, oddam takoj. Metni trg 17, 1. nadst. vrata 8. 13375-2

Opremljeno sobo

lepo, s kopalnico, takoj oddam. Gradisce 8a, visoko pritličje. 13372-23

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Dve opremljeni solni sobi

iščem za takoj, najrajši v Rožni dolini ali na Mirju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Istovile«. 13376-23a

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, iše gospod za 1. junij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Točen plačnik«. 13354-23a

Živali

Vsaka beseda 50 par davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 12 Din.

Volčji pes

izredno dober čuvaj, napredaj. Kirbiš, Celje. 13339-27

Dobi se nagrado in mladiča

Prosimo vrtnar svetlo domodroviske papirje, ki je ušla 29. V. Je stara in boleha na Aleksandrova 10, IV. nadstropje. 13371-27

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Nisem plačnik

za dolgove, katere bi napravila moja žena Jožefa Bizjak. Ivan Bizjak, Kamniška ul. 9. 13361-31

Dopisi

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Gospod Milan R.

ki je napovedal v aprilu sestanek dami v kavarni Miklič, vsak turek in sredo od pol 7. naprej, se naproša, da odda svoj cenj. naslov na ogl. odd. Jutra pod šifro »Moder zavojček«. 13350-24

»22. V.«

Telko mi je, toda pomagati si ne znam. 13346-24

Razno

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 mesek 17 Din.

Avtoizlet

Kdo vzame za binkošti s seboj v Dolomite tri osebe proti plačilu bencina. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13352-37

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana Poljanski nasip 4-6 Pletnica — Svetločkanica

Izvrstno krojene obleke

lepših vzorcev, preprečljive veterne sukniče, pumparce, perilo in vsa praktična oblačila prodaja naenace

PRESKER,

Sv. Petra c. 14.

Klišeje

END IN VEČERAVNE JUGOGRAFIKA A. Utrina naših 23

Tisoče zahval prejema »MORANA«

SMRT PLESAVOSTI

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-

»MORANA« SPLIT

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACAJN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN SO-